

STAVBA V KRAJINĚ – WINERY

vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D.
konzultant: MSc. Tomáš Kozelský
vypracovala: Bc. Anna Čermáková
DIPLOMOVÁ PRÁCE 2016
FA VUT BRNO

ANALÝZY	3	PŮDORYS 1.NP	26
MÍSTO	4	PŮDORYS 1.PP	27
HISTORIE MÍSTA A VINAŘSTVÍ	5	PŮDORYS STŘECHY	28
ŠIRŠÍ VZTAHY	6	ŘEZY	29
ANALÝZA DOPRAVY	7	ŘEZY	30
ANALÝZA ZELENĚ A OCHRANA KRAJINY	8	ŘEZOPOHLEDY	31
LIMITY A HODNOTY ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	9	POHLEDY	32
FOTODOKUMENTACE	10	POHLEDY	33
KONTEXT MÍSTA	11	JIŽNÍ PERSPEKTIVA	34
SCHÉMA VÝROBY VÍNA	12	PERSPEKTIVA DVORA	35
TECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ PRO VÝROBU VÍNA	13	PERSPEKTIVA DVORA	36
ANALÝZA TYPOLOGICKÝCH DRUHŮ	14	INTERIÉR RECEPCE	37
REFERENČNÍ PŘÍKLADY	15	INTERIÉR DEGUSTAČNÍ MÍSTNOSTI	38
REFERENČNÍ PŘÍKLADY VEŘEJNÝCH PROSTORŮ	16	NADHLEDOVÉ PERSPEKTIVY	39
		KONSTRUKČNÍ DETAIL	40
		KONSTRUKČNÍ DETAIL	41
NÁVRH	17	DROBNÉ STAVBY	42
STAVEBNÍ PROGRAM	18	ZVONIČKA	43
KONCEPT	19	PERSPEKTIVA ZVONIČKY	44
FUNKCE	20	ROZHLEDNA	45
CELKOVÁ SITUACE	21	PERSPEKTIVA ROZHLEDNY	46
MATERIÁLY - STAVBY	22	ROZCESTNÍK	47
DOPLŇKOVÉ MATERIÁLY	23	PERSPEKTIVA ROZCESTNÍKU	48
VINAŘSTVÍ	24	MOLO	49
SITUACE	25	PERSPEKTIVA MOLA	50
		ODPOČÍVADLO / BRÁNA	51
		PERSPEKTIVA ODPOČÍVADLA	52
		ZDROJE	53

ANALÝZY

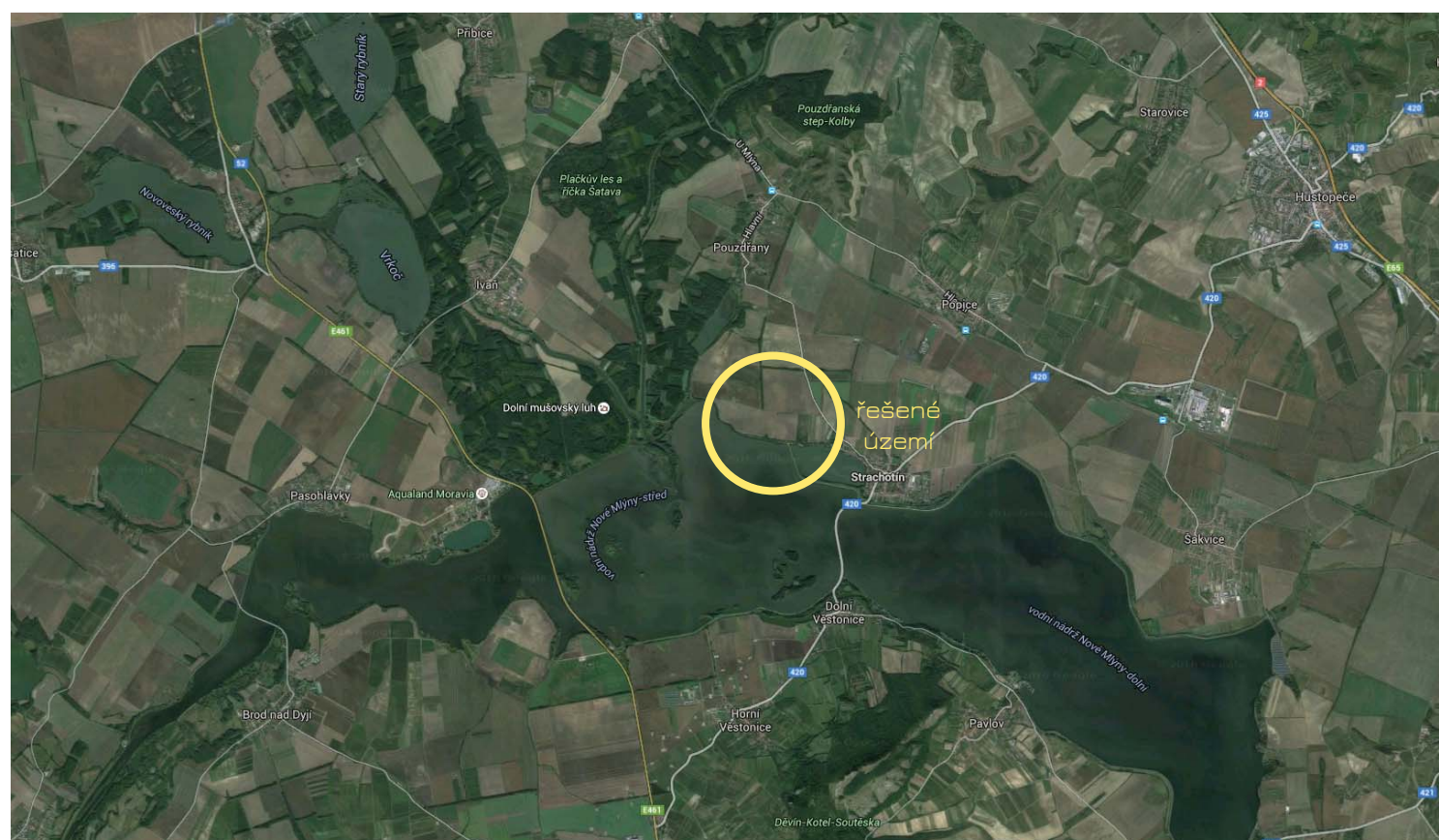
MÍSTO

Zadané místo se nachází na jižní Moravě, u obce Strachotín, zhruba 45 minut jízdy od Brna. Parcela leží na katastrální území obcí Strachotín a Pouzdřany s výhledem na vodní nádrž Nové Mlýny.

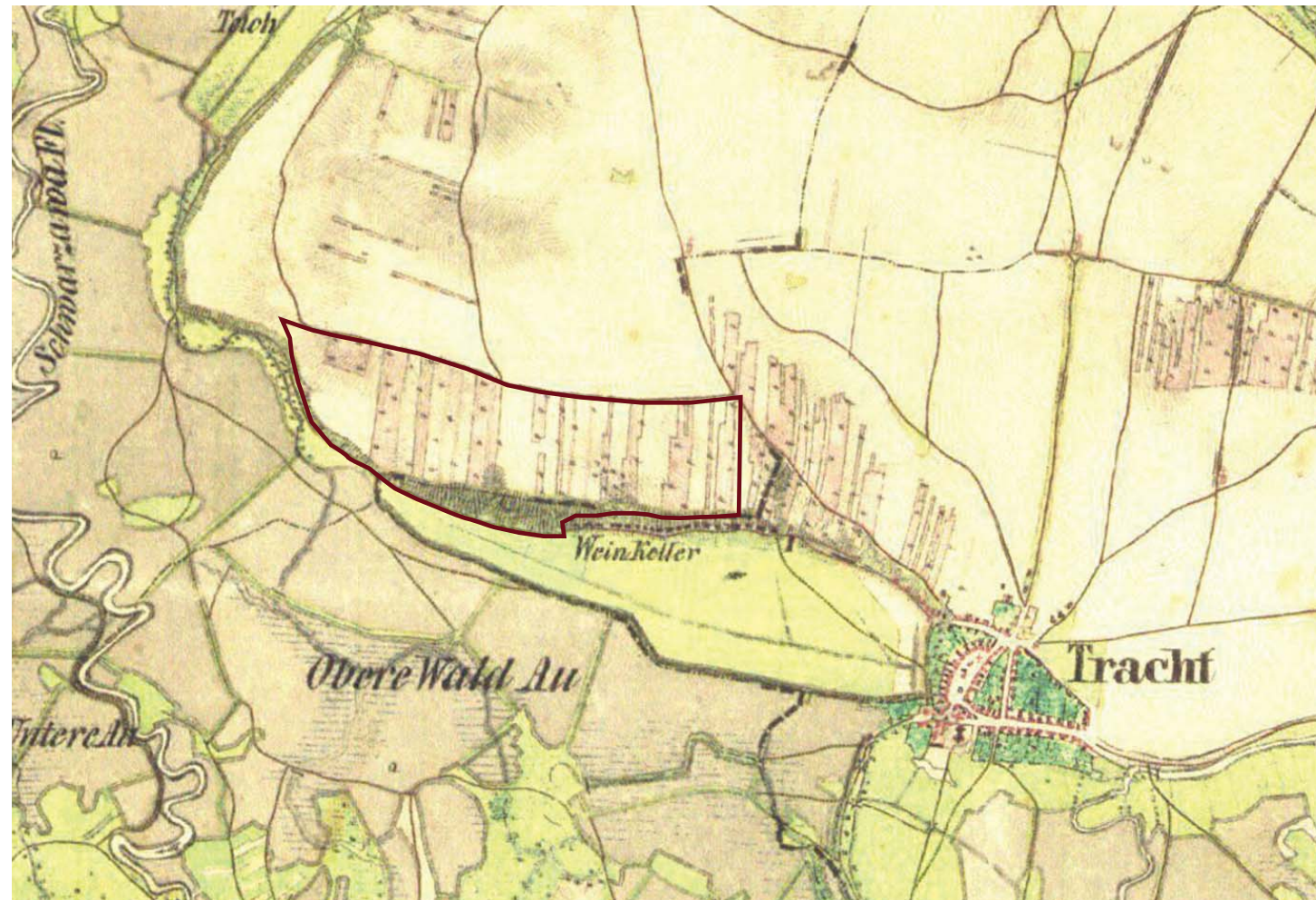
Strachotín leží v Dolnomoravském úvalu. V obci byla ve 20. letech 20. století otevřena mlékárna a od 80. let byly hlavními zemědělskými oblastmi vinařství, ovocnářství a pěstování zeleniny. Vybudování přehrady se změnil charakter zdejší nivní krajiny, která byla dříve charakteristická hustými lužními lesy, lužními loukami a spleť říčních ramen. Tato oblast byla významná při formování moravského a později českého přemyslovského státu, což dokládá množství archeologických objevů.¹ Vodní dílo vzniklo v 70. až 80. letech 20. století jako ochrana před každoročními záplavami a ke zvýšení intenzity zemědělské výroby. Socialistické hospodářství počítalo s vybudováním rozsáhlých systémů zavlažovacích kanálů. Nové Mlýny se skládají ze tří nádrží, z nichž horní a dolní nádrž jsou určené k rekreaci a střední nádrž, též nazývaná Věstonická, je přírodní rezervací. Věstonická nádrž je pod ochranou Natury 2000 a nachází se zde ptačí oblast.²

Oblast leží na písčito - jílovitých uloženinách a spadá do Dyjsko - moravské nivy. Střední nádrž je významným hnízdištěm tahovou zastávkou a zimovištěm pro řadu druhů ptáků. Aby se zachovala atraktivita pro vodní ptáky je nutno citlivě přistupovat k obhospodařování a využívání. Nejdůležitějším ohrožujícím faktorem je kolísání vodní hladiny, zarůstání ostrůvků, lov vodních ptáků, rybářské obhospodařování a výskyt botulismu. Mezi tradiční činnosti člověka v oblasti patří myslivost, sportovní rybářství a rekreační vodní sporty.³

HISTORIE MÍSTA A VINAŘSTVÍ

mapa řešené oblasti z 19. stol.

Sklepní ulice ve Strachotíně 1908

Sklepní ulice ve Strachotíně 1908

Vinařství má na jižní Moravě staletou tradici, která významně ovlivnila zdejší krajinu a přinesla nové typy staveb potřebné pro toto hospodářské odvětví. Vinohradnictví se v lidovém stavitelství odrazilo ve vzniku nových typologických staveb, kterými byly především sklepy k ukládání vína a lisovny. K vinohradnickým stavbám patří také primitivní přístřešky, studny, křížce a kapličky, které jsou umístěny ve vinohradech. Vinohradnické stavby slouží především ke zpracování a ukládání vína a jsou umístěny zpravidla v blízkosti vesnice, někdy přímo v ní. Výstavba těchto objektů mimo vesnici byla na jižní Moravě častější. V mnoha případech i když byly vinohradnické stavby umístěny mimo půdorys vesnice, postupným rozrůstáním zástavby obce s ní splynuly, to je i případ Strachotína. Lisovny a sklepy umístěné mimo zástavbu obce nebo na jejím okraji zpravidla vytváří řadu, ve které navazuje jedna stavba na druhou, někdy mohou mít objekty mezi sebou větší či menší vzdálenost.⁴

Ve Strachotíně se sklepy nachází v ulici s příznačným názvem - Sklepní. Sklepy jsou vyhloubeny do příkrého svahu, který se zvedá od hladiny vodní nádrže Nové Mlýny. Sklepní ulicí prochází oblíbená vinná stezka, která zajišťuje čilý rekreační ruch. Zdejší původní sklepy měly mezi sebou určitou vzdálenost, ale postupným dostavováním ubytovacích kapacit na pozemcích patřících k sklípkům vytváří nové objekty souvislou řadu.

ŠIRŠÍ VZTAHY

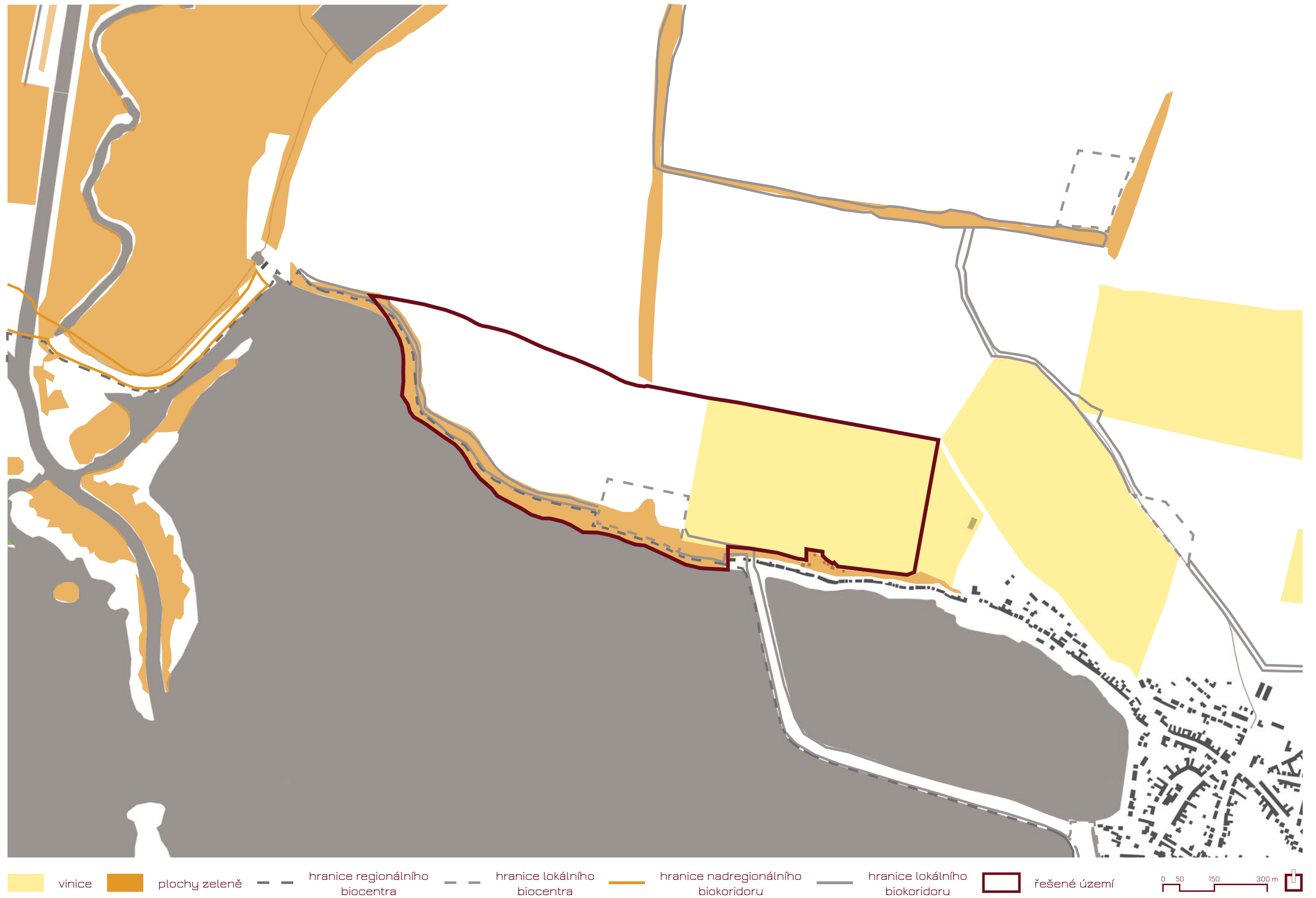

ANALÝZA DOPRAVY

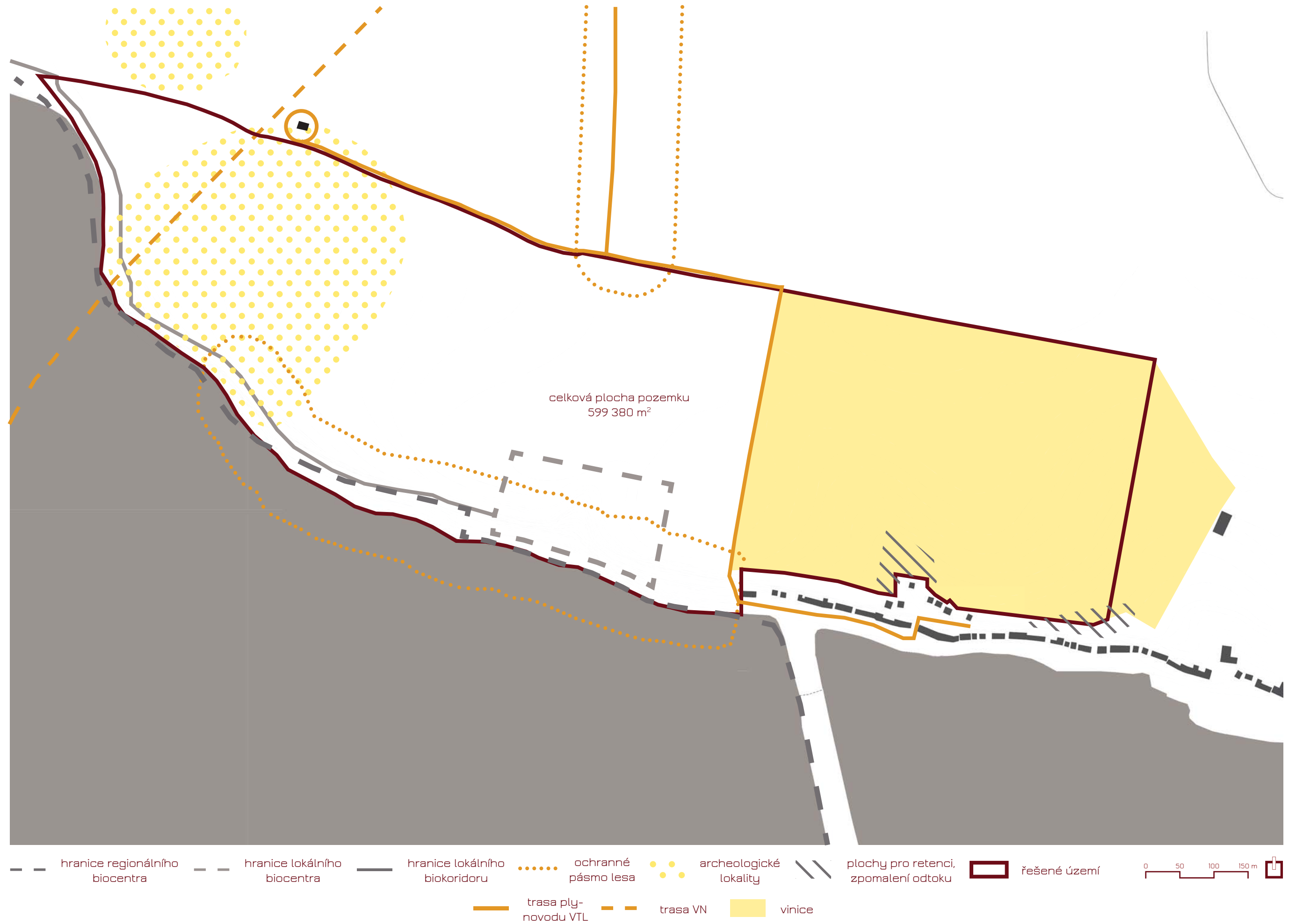

— místní komunikace sk. B   - - - - místní komunikace sk. D   — naučná stezka   — cyklostezka   — turistická trasa   🚌 zastávka bus   🏠 řešené území   0 50 150 300 m   📍

ANALÝZA ZELENĚ A OCHRANA KRAJINY

LIMITY A HODNOTY ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

FOTODOKUMENTACE

1

2

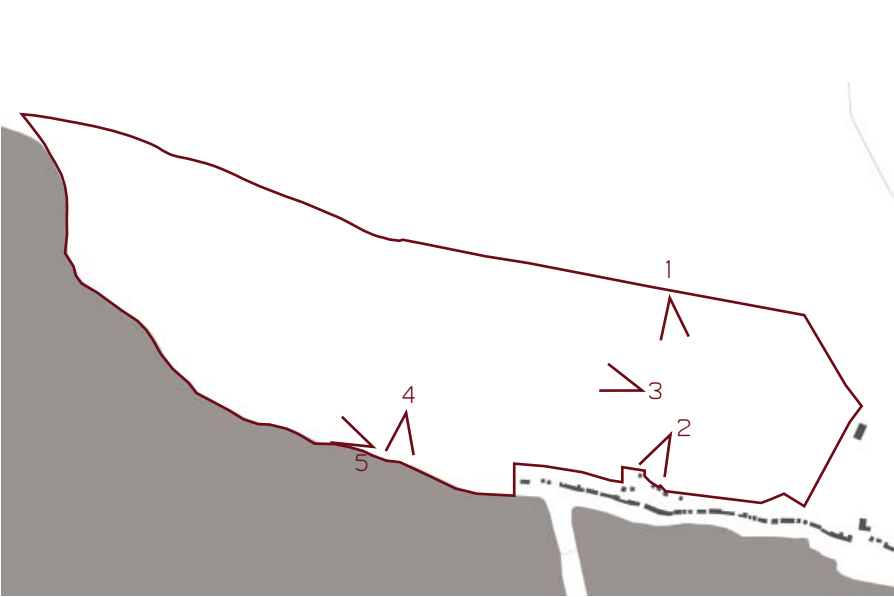
3

4

5

KONTEXT MÍSTA

1

2

3

5

6

SCHÉMA VÝROBY VÍNA

TECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ PRO VÝROBU VÍNA

mlynkoodstopkovač

zdroj: <http://www.vinarskyraj.cz/katalog/sklizen-a-zpracovani/mlynky-a-odstopkovace/mlynkoodstopkovace-na-hrozny/mlynkoodstopkovac-precisa-50>

pneumatický lis

zdroj: <http://www.vinarskyraj.cz/katalog/sklizen-a-zpracovani/lisy/lisy-pneumaticke/pneumaticky-lis-skrj-5-16hl,-uzavreny>

crossflow filtr

zdroj: <http://filtrace.com/cross-flow-filtr/>

nerezová nádrž

zdroj: <http://www.vinarskyraj.cz/katalog/sklizen-a-zpracovani/nerezove-nadrze/nerezove-nadrze-uzavrene/nerezova-nadrz-uzavrena-10000l>

vinifikátor

zdroj: <http://www.vinarskyraj.cz/katalog/sklizen-a-zpracovani/vinifikatory/vinifikator-se-skrpenim-ty-p-k>

plnění a uzavírací monoblok

zdroj: <http://www.vitokonex.cz/product/automaticky-plnici-a-uzaviraci-monoblok-253/>

etiketovací stroj

zdroj: <http://www.vinarskyraj.cz/katalog/filtrace,-plneni,-etiketovani-a-zatkovani/etiketovacky/etiketovacka-poloautomat-s-displejem-el>

barrique sudy

zdroj: http://www.vinarskepotreby.cz/img/produkty/barrique_sudy_se_znacenim.jpg

ANALÝZA TYPOLOGICKÝCH DRUHŮ

VINAŘSTVÍ

- společenská, obchodní a výrobní funkce
  - místo setkání, zábavy
  - na viditelném místě - reklama
- výhled jako zážitek při konzumaci produktů
  - dopravní dostupnost

UBYTOVÁNÍ

- klidová zóna
- zážitek z bydlení uprostřed vinice
  - parkování automobilů

BOŽÍ MUKA

- na návrších, rozcestích
- obklopení památnými stromy
  - důležité orientační body v krajině
- mají vést k zastavení - nutný prostor před nimi

STROMY

- u sakrálních staveb v počtu 1 nebo 4
  - umocňují kultovní místo
- koruny stromů zesilují a obohacují estetický účinek drobných staveb
- nejčastěji lípa, dále dub, bříza a ovocné stromy
  - poskytují stín pro odpočinek

ALEJ

- estetická, antierozní a ekologická funkce
  - lemují většinou cesty
- venkovské aleje vedly k mlýnům, bělidlům a valchám
- cesty s alejemi propojily vesnice a stavení s krajinou v jeden celek

ZVONIČKA

- symbol víry
- pomáhala zahnat nebezpečí (proti bouřkám, moru,...)
- nástroj řídící každodenní život (klekání, při požáru, nebezpečí)
  - umístěna na návsi nebo u usedlosti
  - kolem kůlu může být bouda

ROZHLEDNA

- umístění na nejvyšším bodě okolí
  - veřejně přístupná
- umožňuje pohled do krajiny

MOLO I POZOROVATELNA

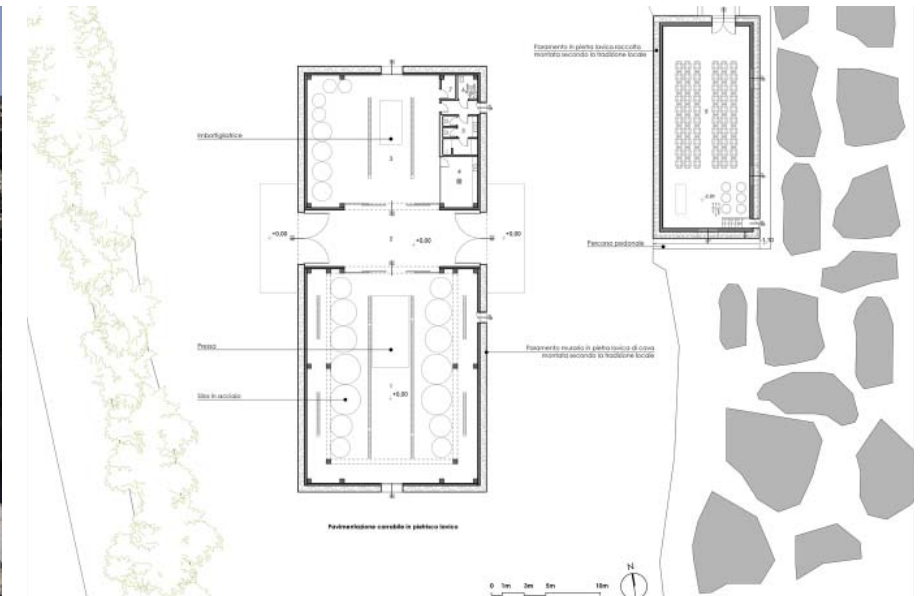
- umístění nad vodní hladinou nebo v její blízkosti
  - lehká konstrukce
  - určené k pozorování nebo slunění
- suchou nohou, ale obklopen vodní plochou

ODPOČÍVADLO

- občerstvovací bod
  - odpočinek
- v blízkosti cyklostezky
  - parkování kol

REFERENČNÍ PŘÍKLADY

Cantina alle Pendice dell' Etna I Itálie
architekt: Gaetano Gulino + Santi Gaetano Albanese
realizace: 2013

zdroj: <http://www.archdaily.com/415665/cantina-alle-pendice-dell-etna-gaetano-gulino-santi-gaetano-albanese>

Vlassides Winery I Kypr
architekt: Eraclis Papachristou Architects
realizace: 2014

zdroj: <http://www.archdaily.com/608842/vlassides-winery-eraclis-papachristou-architects>

REFERENČNÍ PŘÍKLADY VEŘEJNÝCH PROSTORŮ

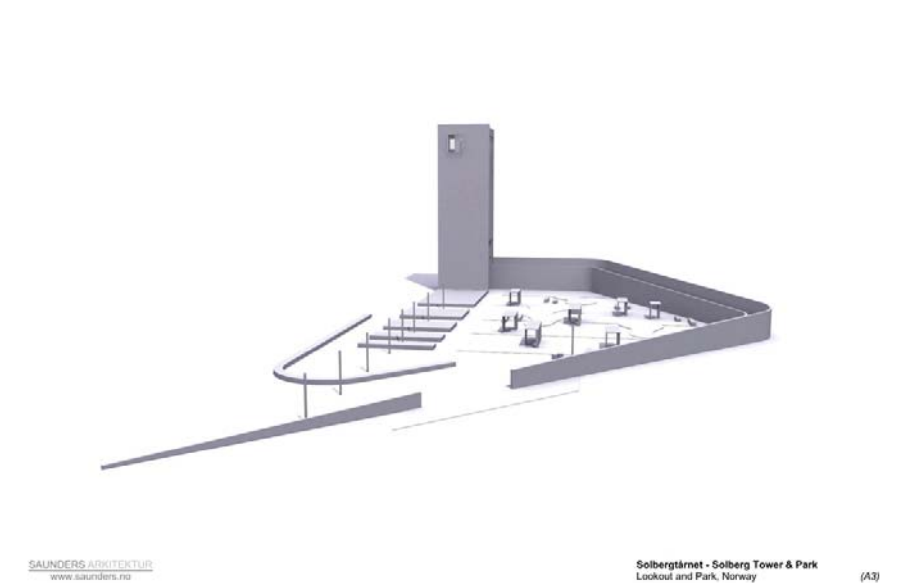
Pyramidová rozhledna I Velká Británie
architekt: BTE Architecture
realizace: 2015

zdroj: <http://www.archdaily.com/780684/the-pyramid-viewpoint-bte-architecture>

Solberg I Norsko
architekt: Saunders Architecture
realizace: 2010

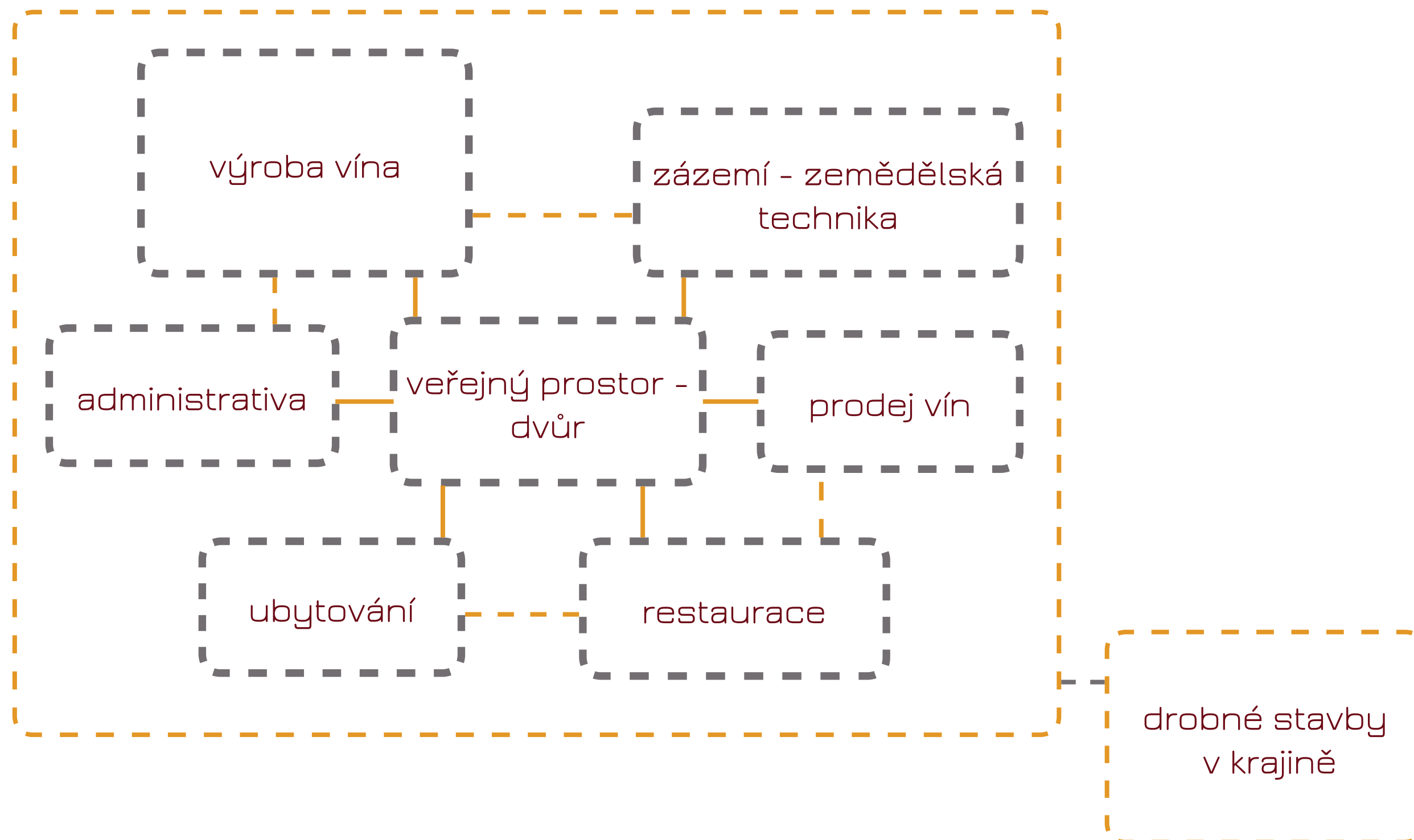
zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/10/solberg-tower-rest-area-by-saunders-architecture/>

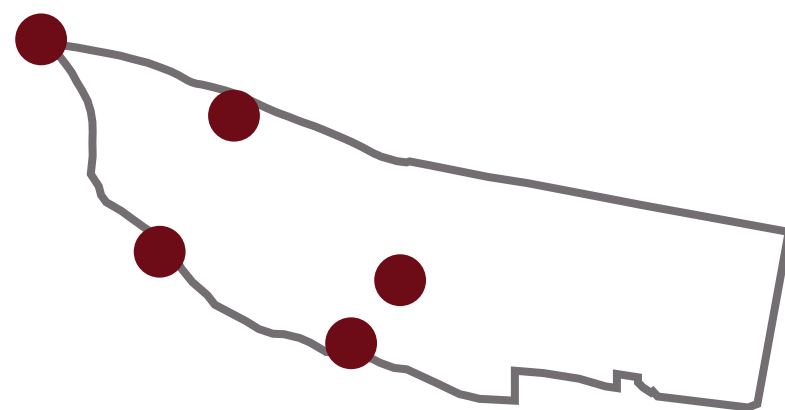
SAUNDERS ARCHITECTUR
www.saunders.no

Solbergårnet - Solberg Tower & Park
Lookout and Park, Norway (A3)

NÁVRH

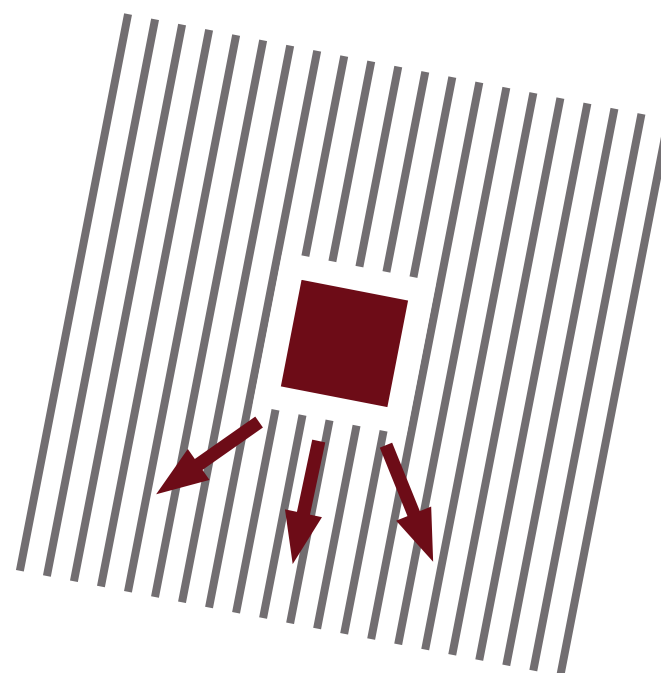

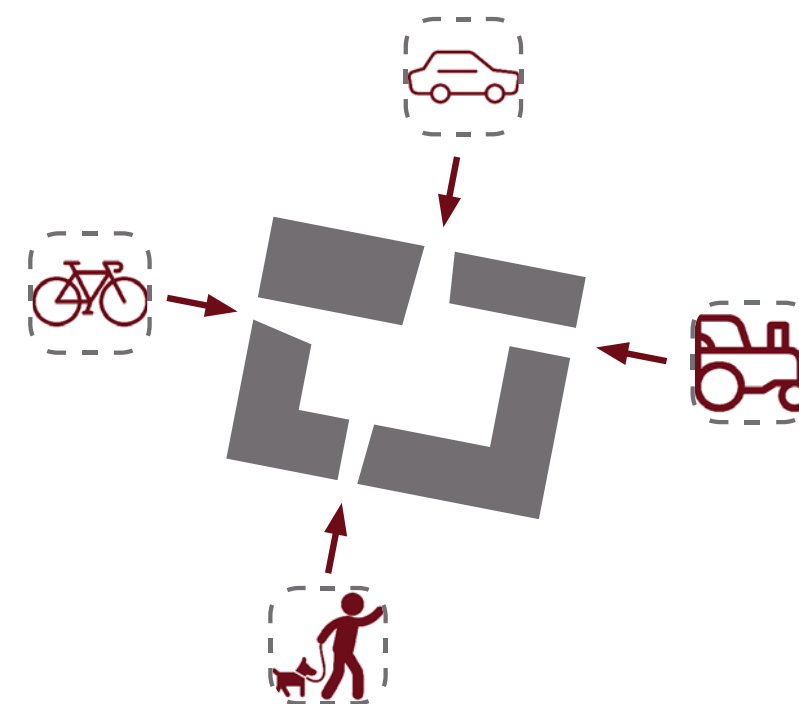
DROBNÉ STAVBY

návrh menších objektů, které doplňují kulturní krajinu a jejím obyvatelům nabízí přidanou hodnotu

VINAŘSTVÍ UPROSTŘED VINIC

umístění vinařství na rovinu doprostřed vinic s výhledem na Novomlýnskou nádrž a Pálavské vrchy

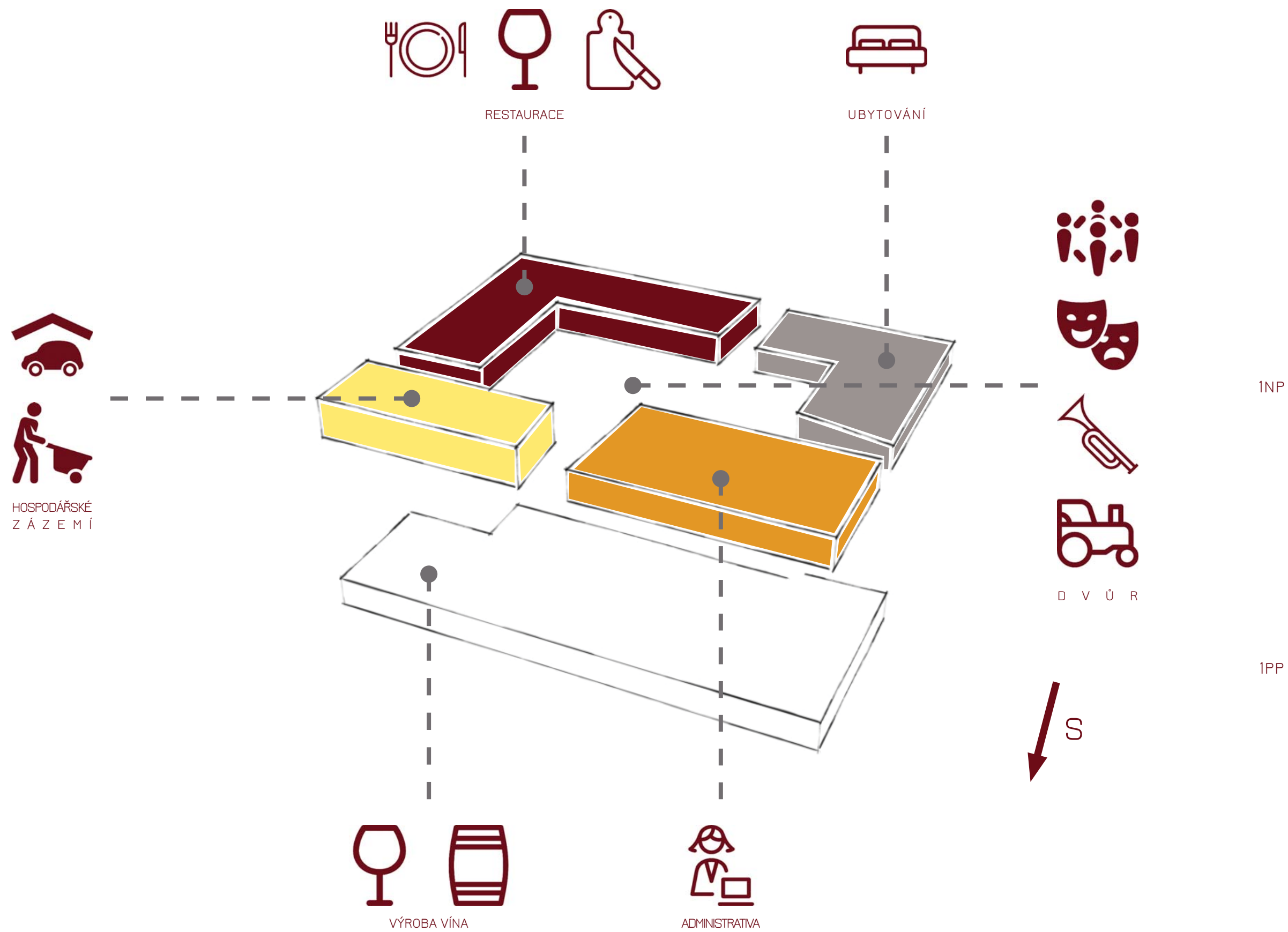

KŘIŽOVATKA

vinařství jako místo setkání čtyř cest, každá určená svému uživateli

FUNKCE

CELKOVÁ SITUACE

rozcestník

molo /
pozorovatelná

rozhledna

vstup /
odpočívadlo

zvonička

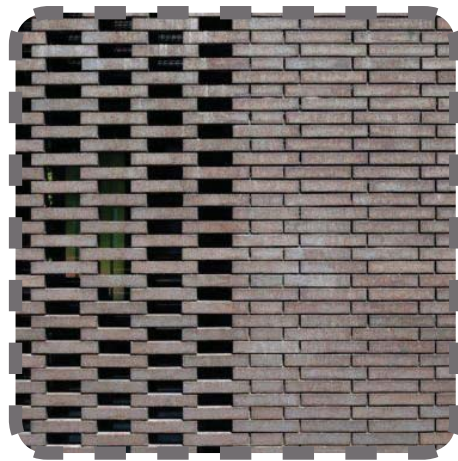
cyklostezka   zážitková stezka   příjezdová komunikace

0 50 100 150 m

MATERIÁLY - STAVBY

cihla

beton

DOPLŇKOVÉ MATERIÁLY

dřevo

kámen

VINAŘSTVÍ

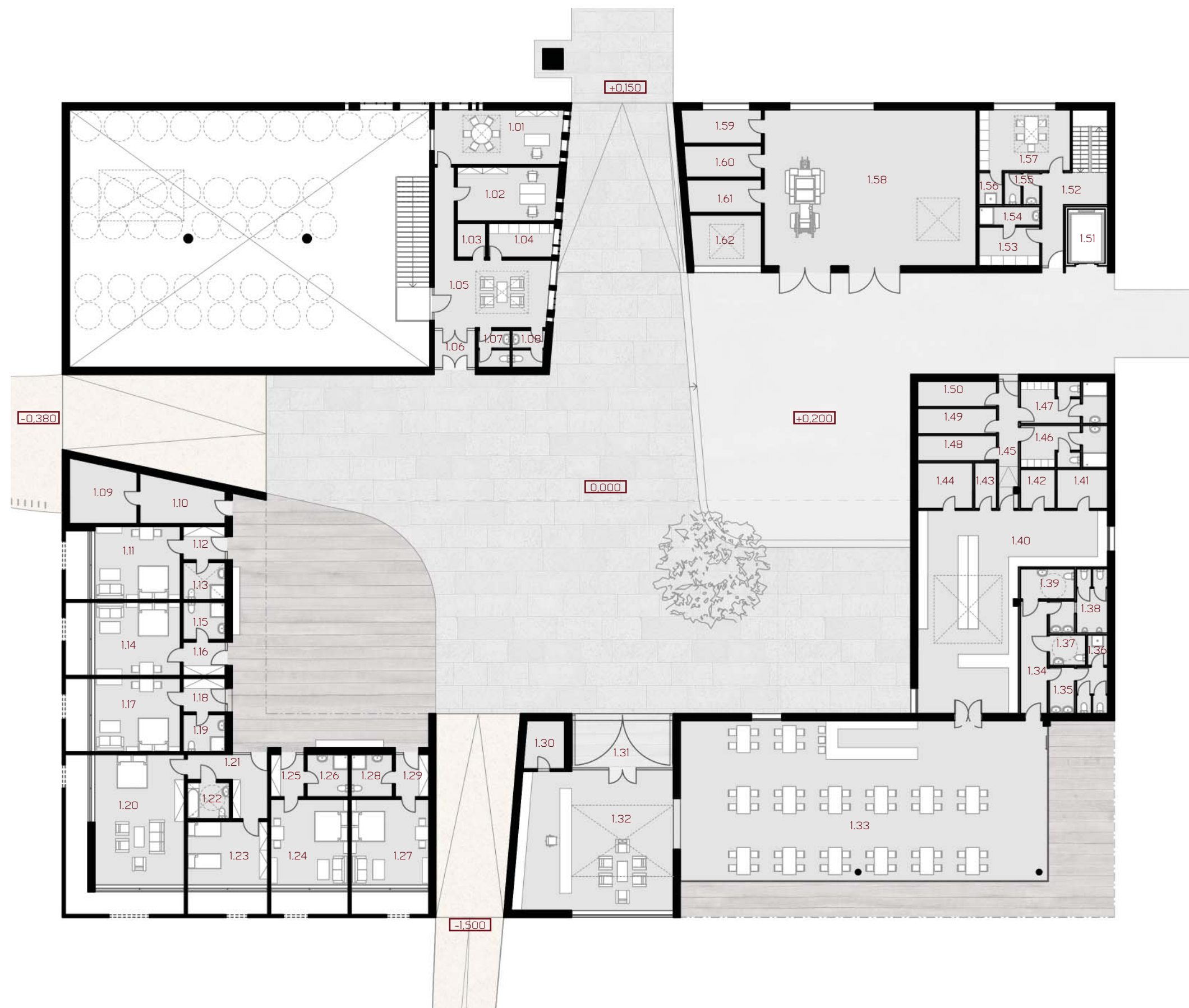

PŮDORYS 1.NP

LEGENDA MÍSTNOSTÍ

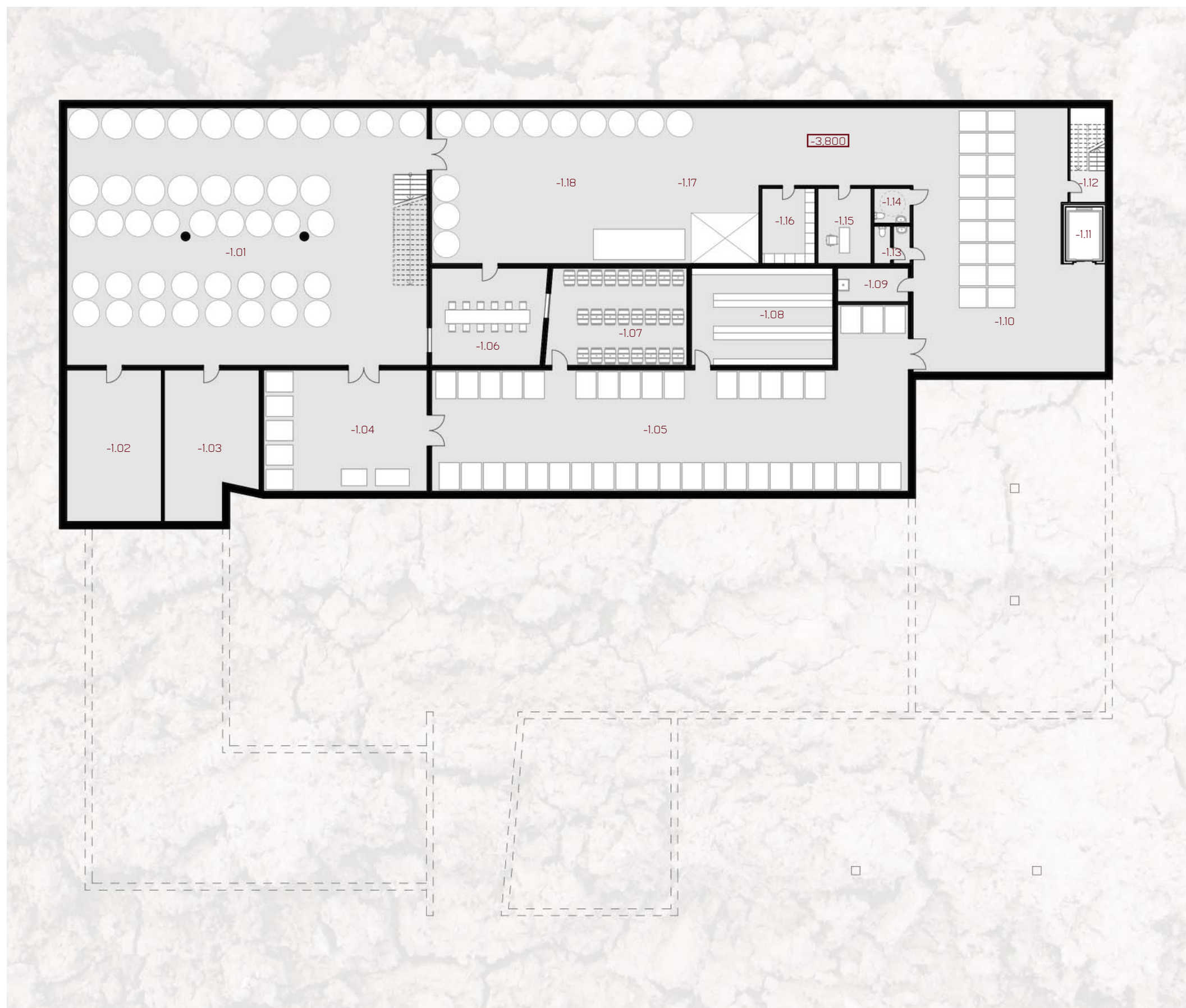
1.01	kancelář	24,3 m ²
1.02	kancelář	18,7 m ²
1.03	šatna	3,4 m ²
1.04	kuchyň	7,7 m ²
1.05	hala	33,6 m ²
1.06	zádveří	5,4 m ²
1.07	WC muži	4,0 m ²
1.08	WC ženy	4,0 m ²
1.09	sklad lůžkovin	11,8 m ²
1.10	úklid	10,7 m ²
1.11	pokoj	22,7 m ²
1.12	chodba	5,0 m ²
1.13	koupelna	5,5 m ²
1.14	pokoj	22,7 m ²
1.15	koupelna	5,5 m ²
1.16	chodba	5,0 m ²
1.17	pokoj	22,7 m ²
1.18	chodba	5,0 m ²
1.19	koupelna	5,5 m ²
1.20	pokoj	40,3 m ²
1.21	chodba	12,0 m ²
1.22	koupelna	5,4 m ²
1.23	pokoj	16,7 m ²
1.24	pokoj	24,2 m ²
1.25	chodba	5,0 m ²
1.26	koupelna	6,1 m ²
1.27	pokoj	24,2 m ²
1.28	koupelna	6,1 m ²
1.29	chodba	5,0 m ²
1.30	sklad	6,7 m ²
1.31	závětrí / zádveří	18,6 m ²
1.32	recepce / prodej vín	78,8 m ²
1.33	restaurace	195,6 m ²
1.34	chodba	10,8 m ²
1.35	WC ženy	9,1 m ²
1.36	úklid	2,2 m ²
1.37	WC invalidé ženy	3,9 m ²
1.38	WC muži	9,7 m ²
1.39	WC invalidé muži	5,7 m ²
1.40	kuchyň	88,9 m ²
1.41	sklad zeleniny	6,8 m ²
1.42	chlazený sklad	4,8 m ²
1.43	denní sklad	3,5 m ²
1.44	sklad suchých potravin	8,8 m ²
1.45	chodba	8,9 m ²
1.46	šatna ženy	12,4 m ²
1.47	šatna muži	12,4 m ²
1.48	obaly	7,0 m ²
1.49	odpadky	7,0 m ²
1.50	přjem zboží	7,0 m ²
1.51	výtah	8,8 m ²
1.52	chodba	19,9 m ²
1.53	šatna zaměstnanci	8,3 m ²
1.54	koupelna	4,0 m ²
1.55	WC	3,8 m ²
1.56	úklid	2,7 m ²
1.57	denní místnost	19,4 m ²
1.58	garáž	115,0 m ²
1.59	sklad náradí	9,3 m ²
1.60	sklad hnojiv	8,4 m ²
1.61	odpad	8,4 m ²
1.62	přjem hroznů	14,0 m ²

PŮDORYS 1.PP

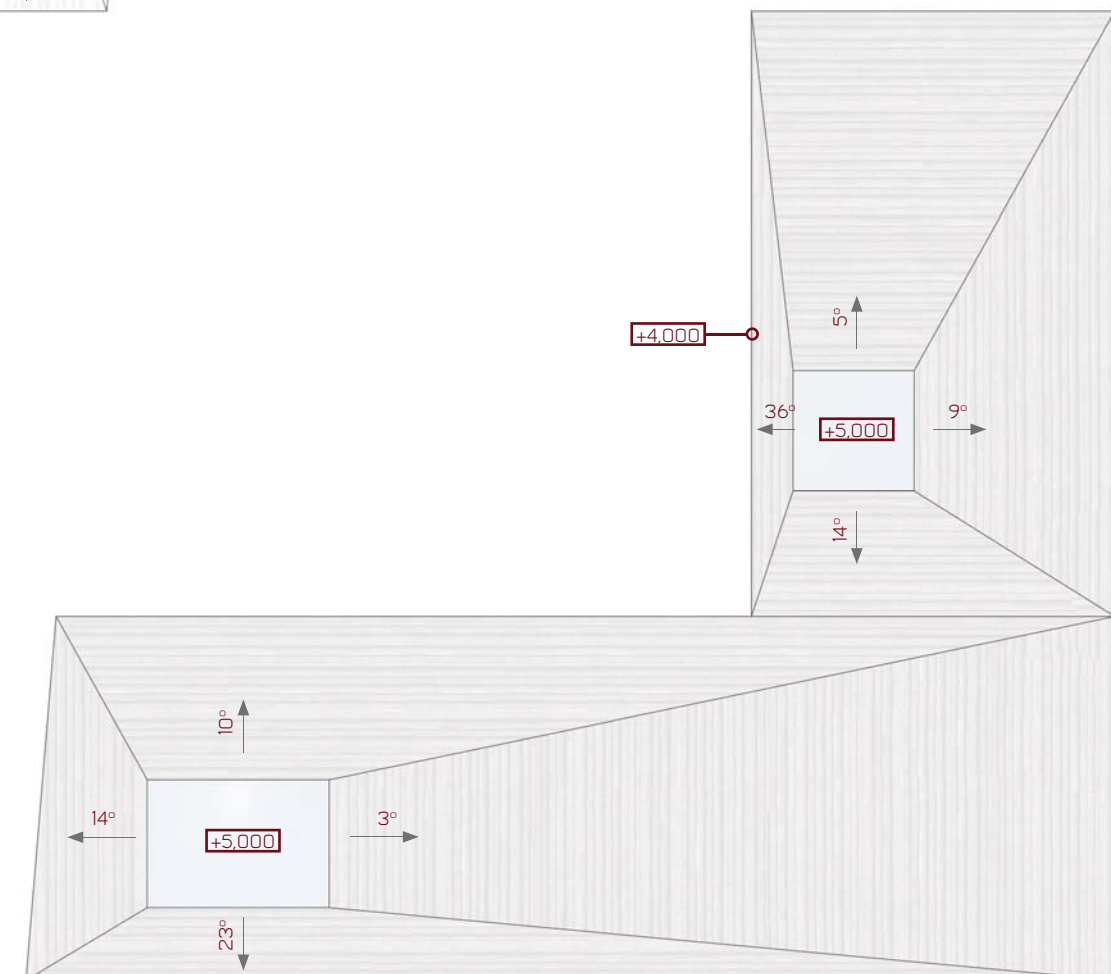
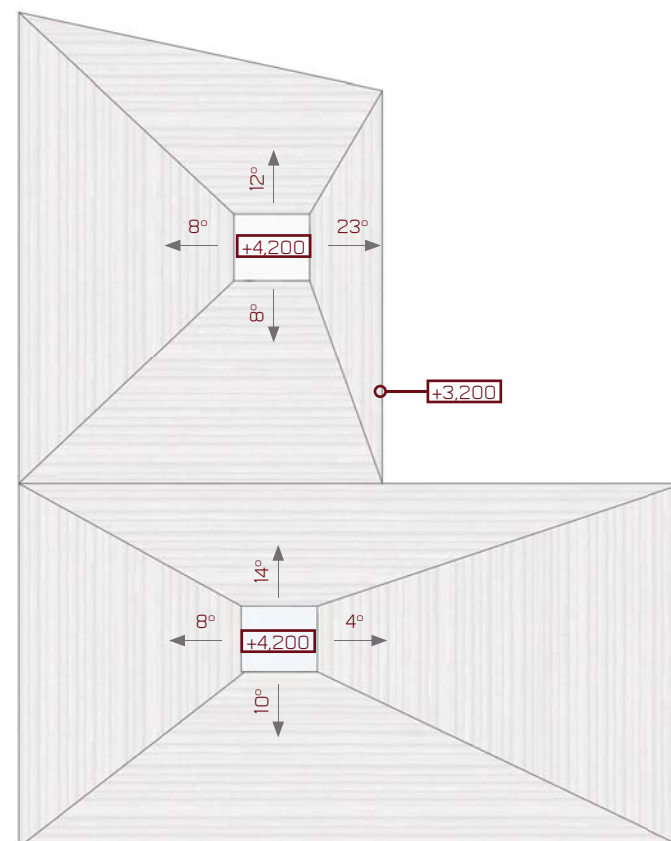
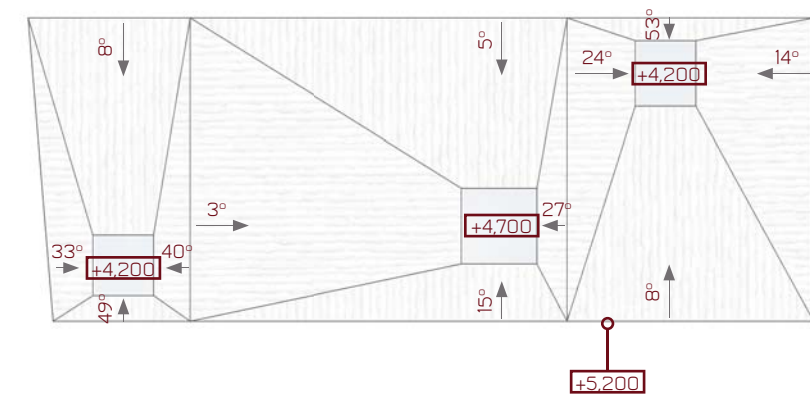
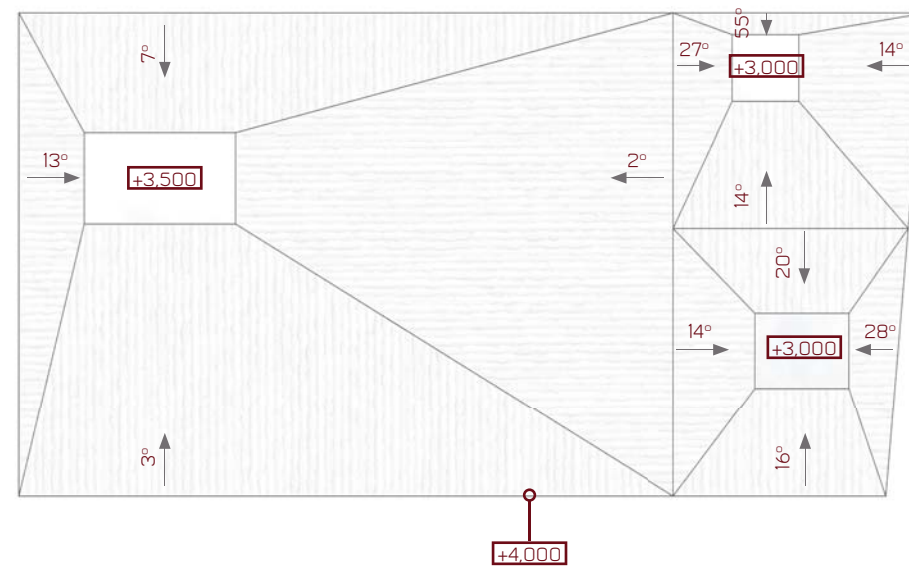
LEGENDA MÍSTNOSTÍ

-1.01 tanková hala	322,5 m ²
-1.02 technická místnost	50,2 m ²
-1.03 technologie	45,7 m ²
-1.04 lahvování / etiketování	69,2 m ²
-1.05 sklad lahvových vín	217,6 m ²
-1.06 degustační místnost	38,2 m ²
-1.07 sklad barrique	47,0 m ²
-1.08 archiv vín	43,4 m ²
-1.09 úklid	8,5 m ²
-1.10 expedice	155,5 m ²
-1.11 výtah	8,8 m ²
-1.12 schodiště	11,8 m ²
-1.13 WC muži	4,4 m ²
-1.14 WC ženy	4,5 m ²
-1.15 sklep mistr	14,0 m ²
-1.16 laboratoř	14,0 m ²
-1.17 mletí / lisování	124,0 m ²
-1.18 vinifikátory	95,3 m ²

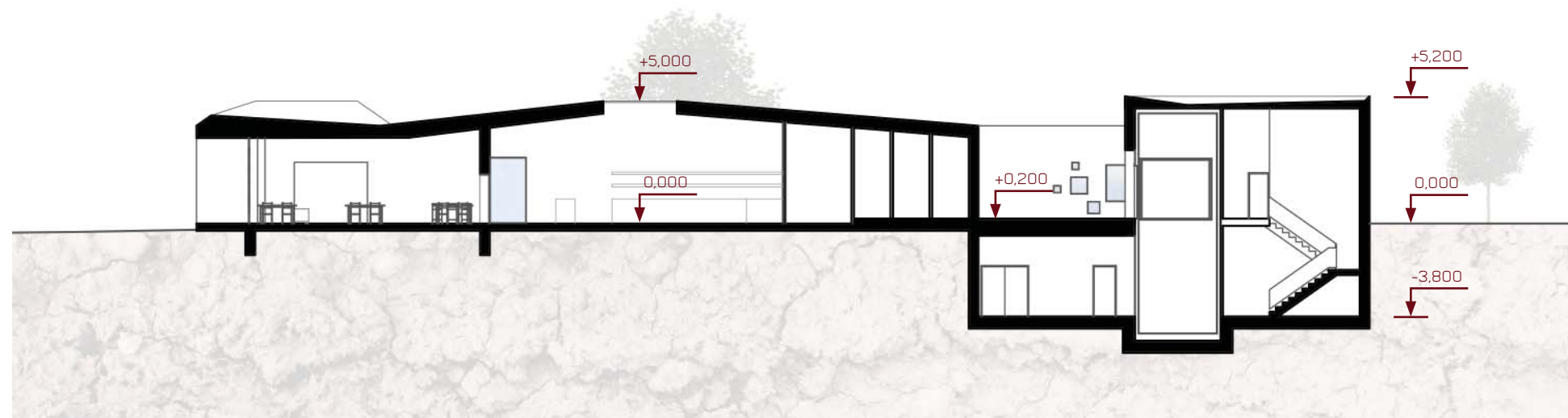
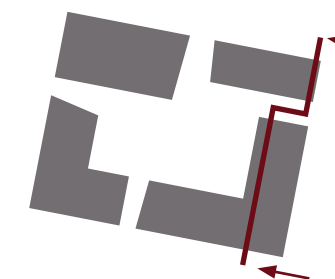
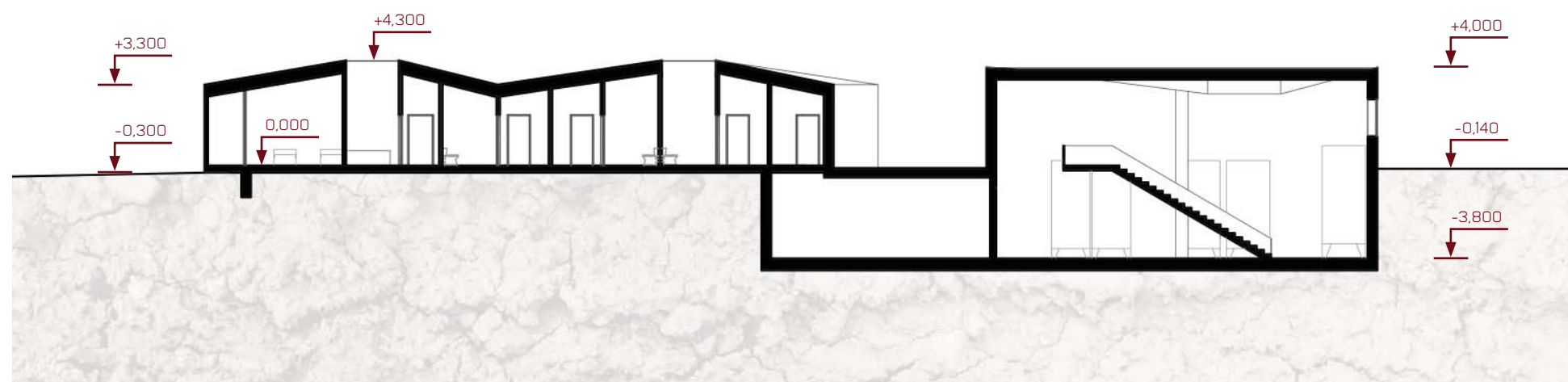
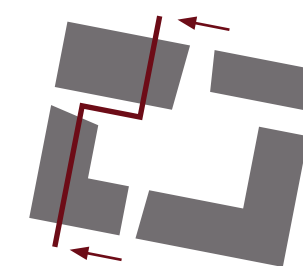

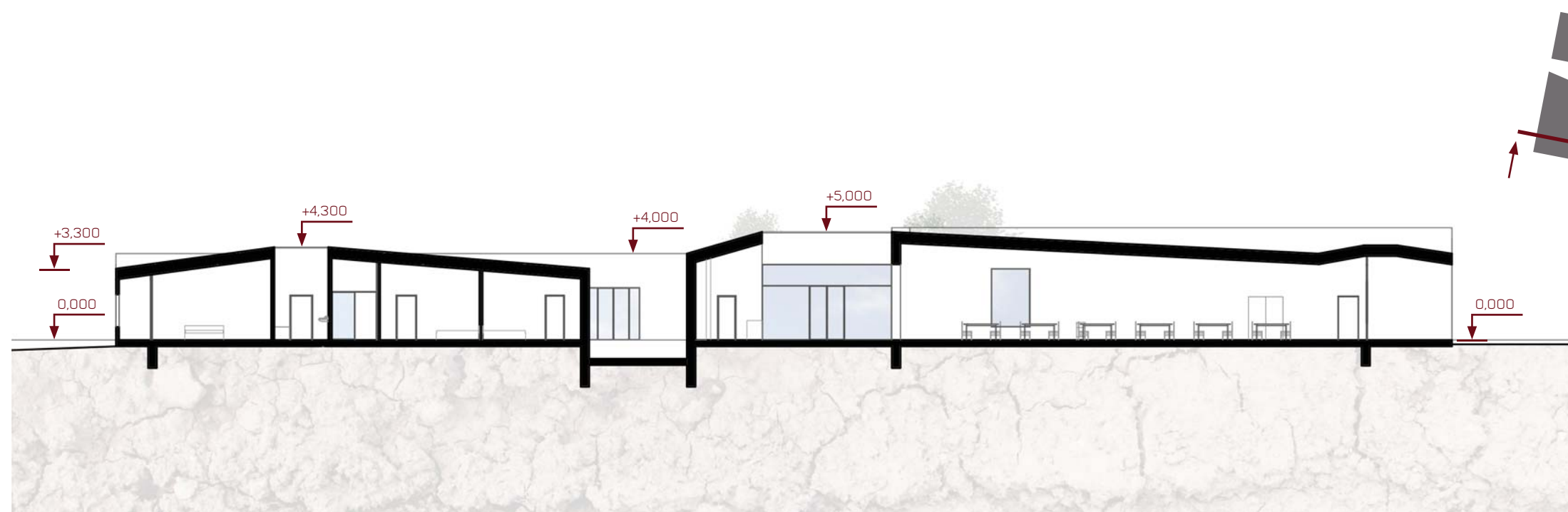
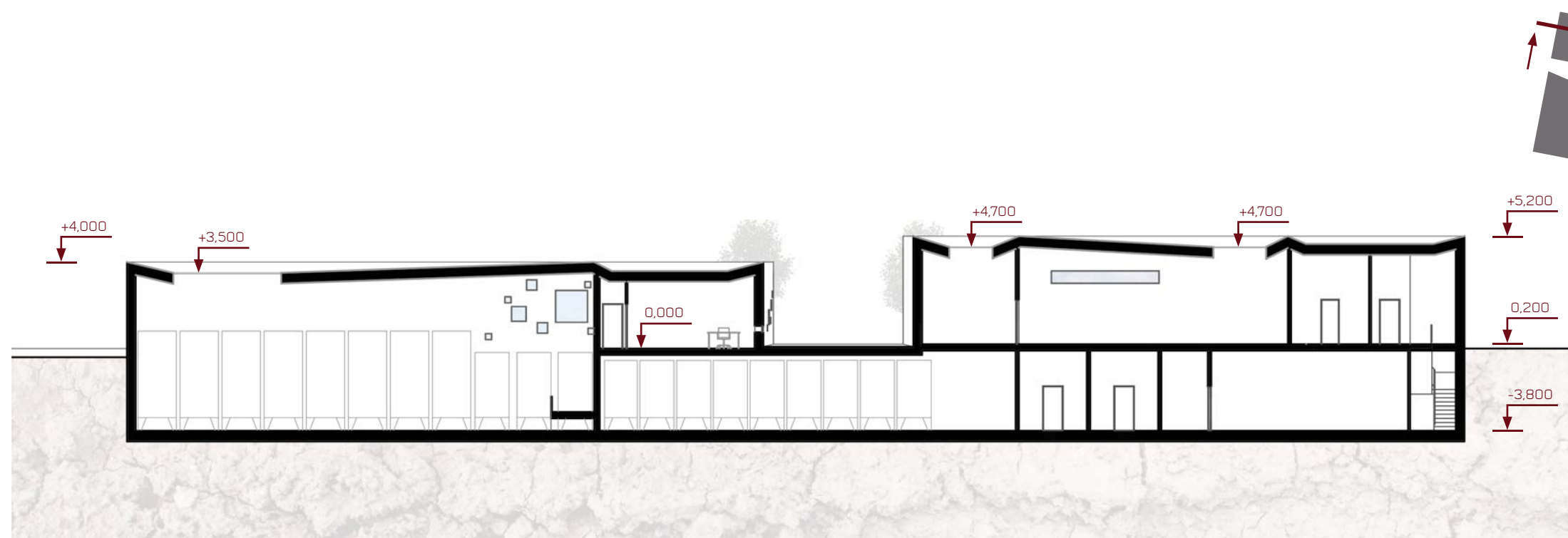
PŮDORYS STŘECHY

ŘEZY

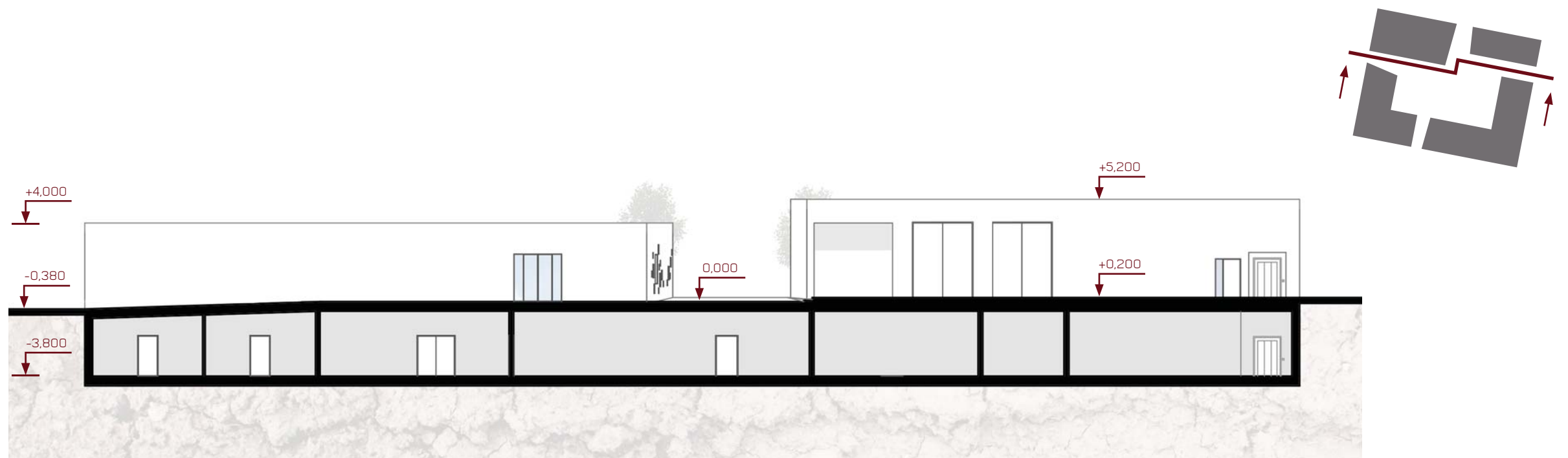
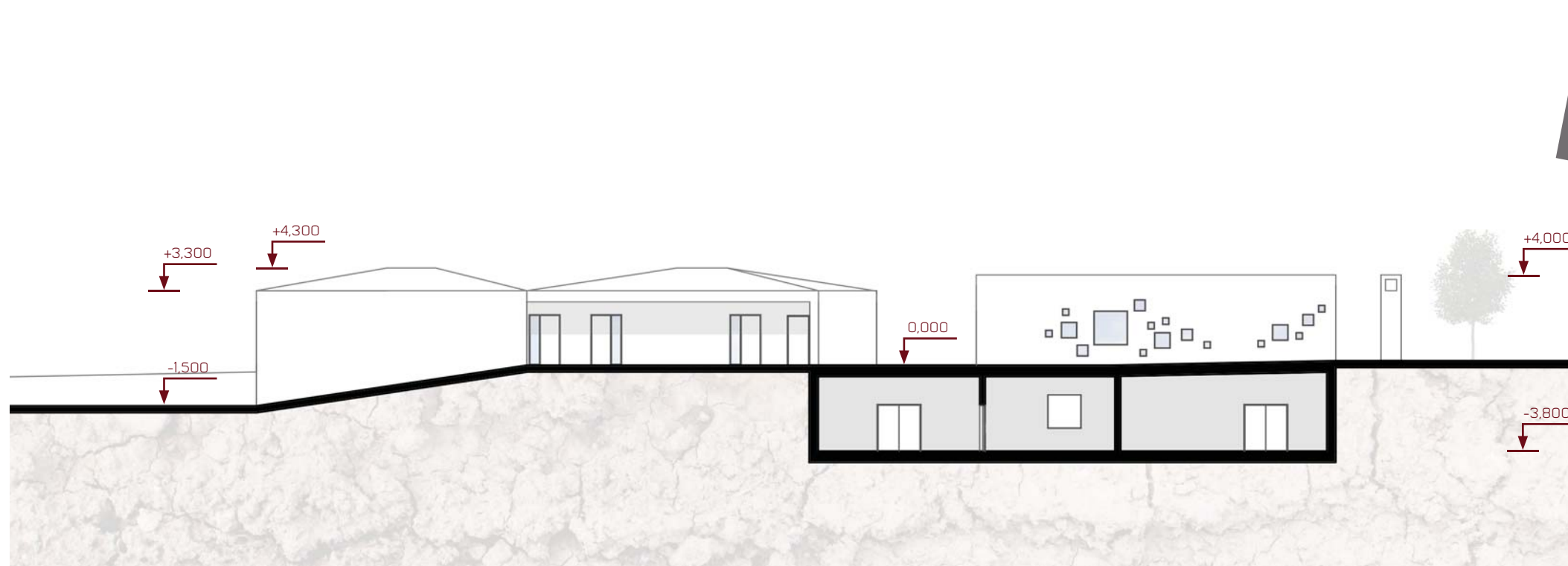

ŘEZY

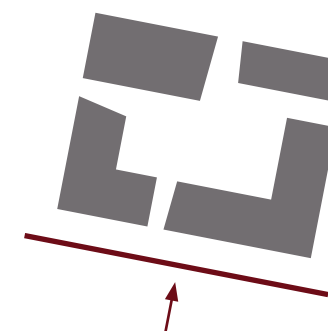
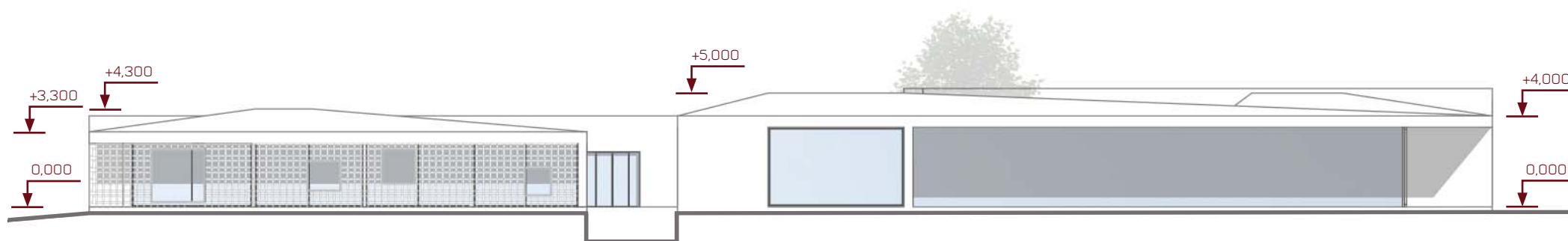

ŘEZPOHLEDY

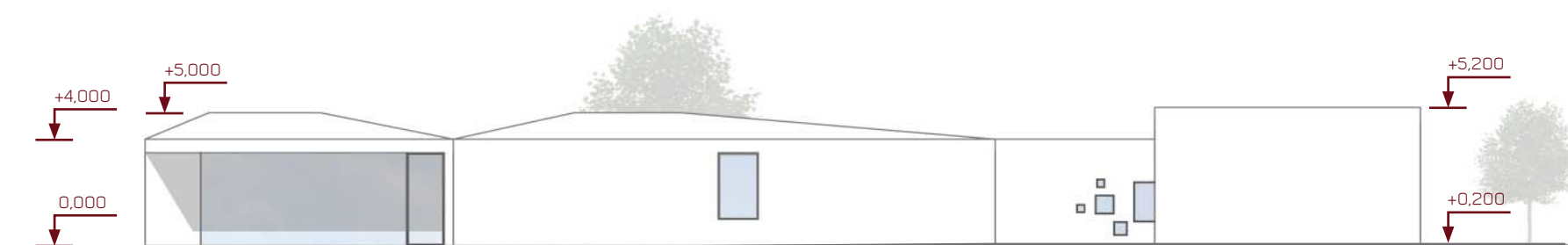

POHLEDY

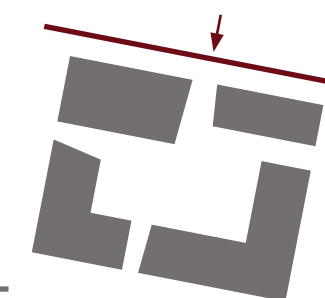
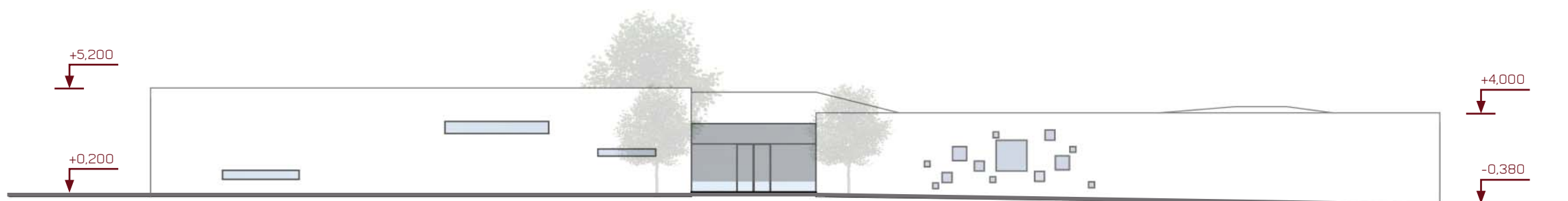
pohled jižní

pohled východní

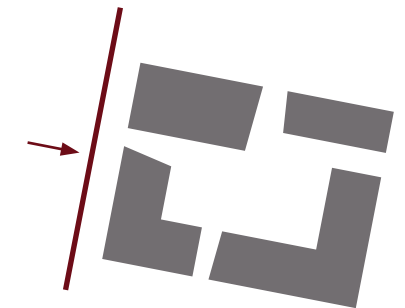
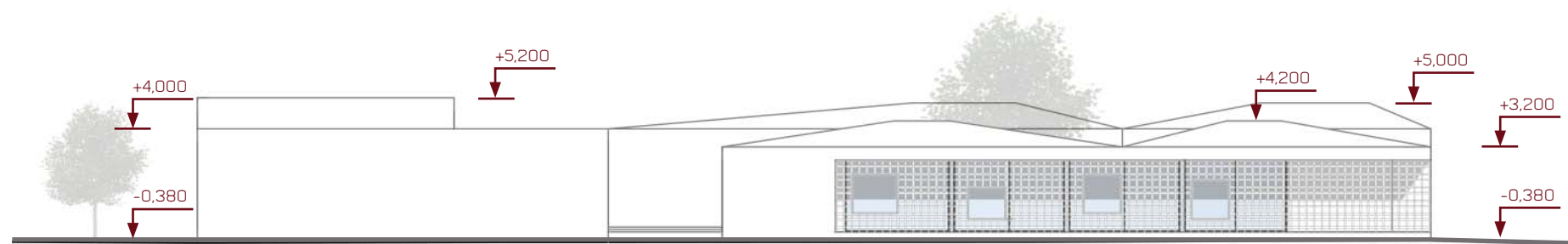
pohled severní

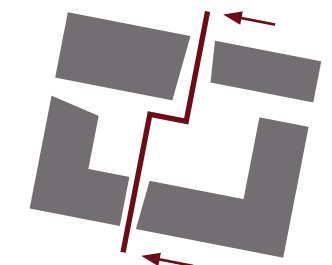
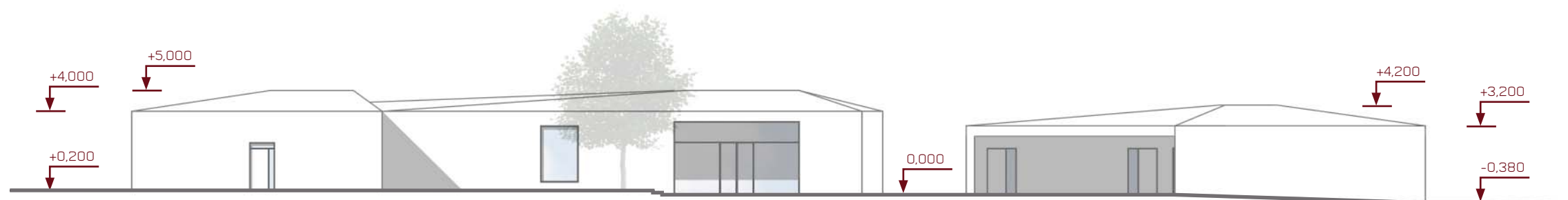
0 2 5 10 m

POHLEDY

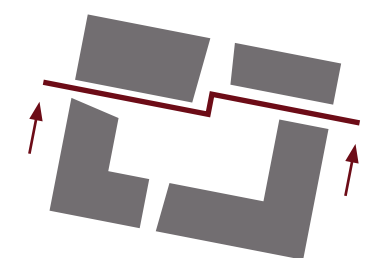
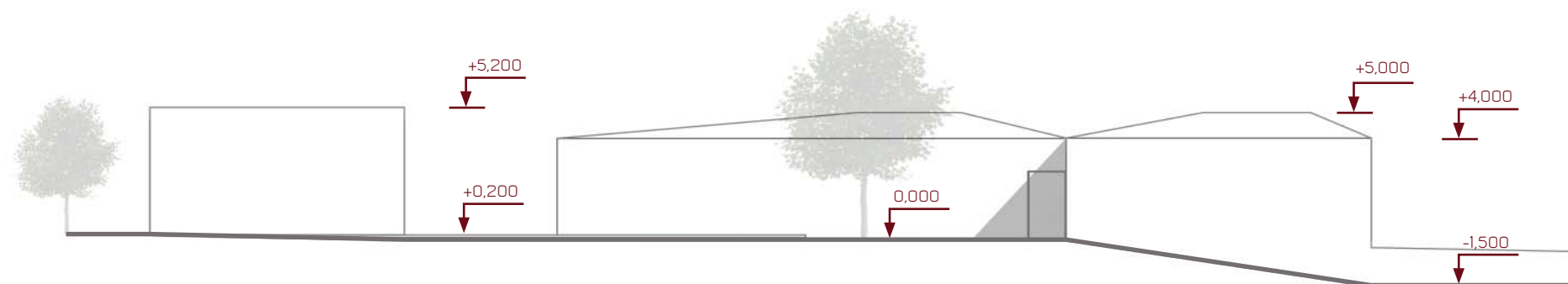
pohled západní

pohled severní

pohled východní

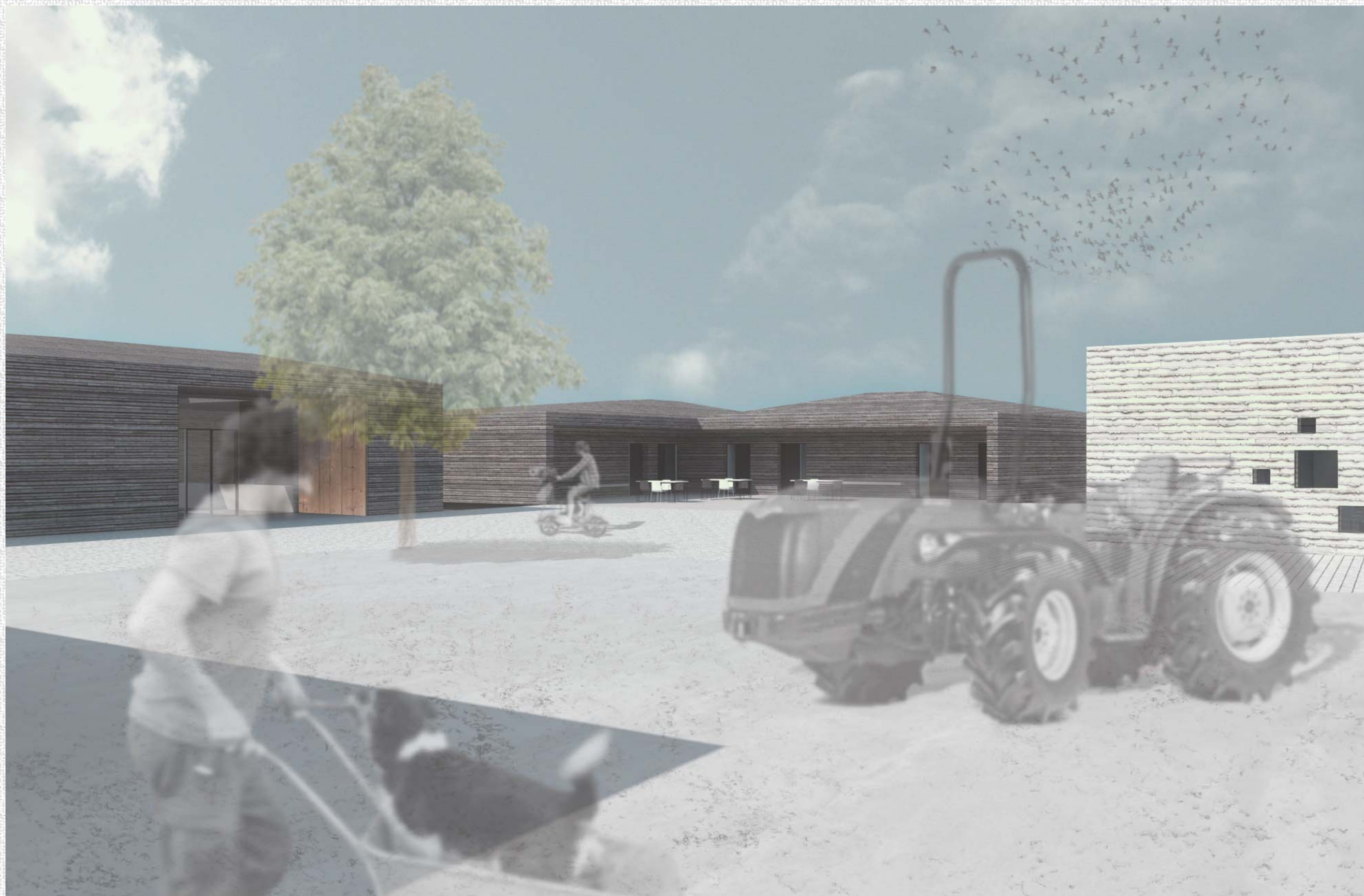

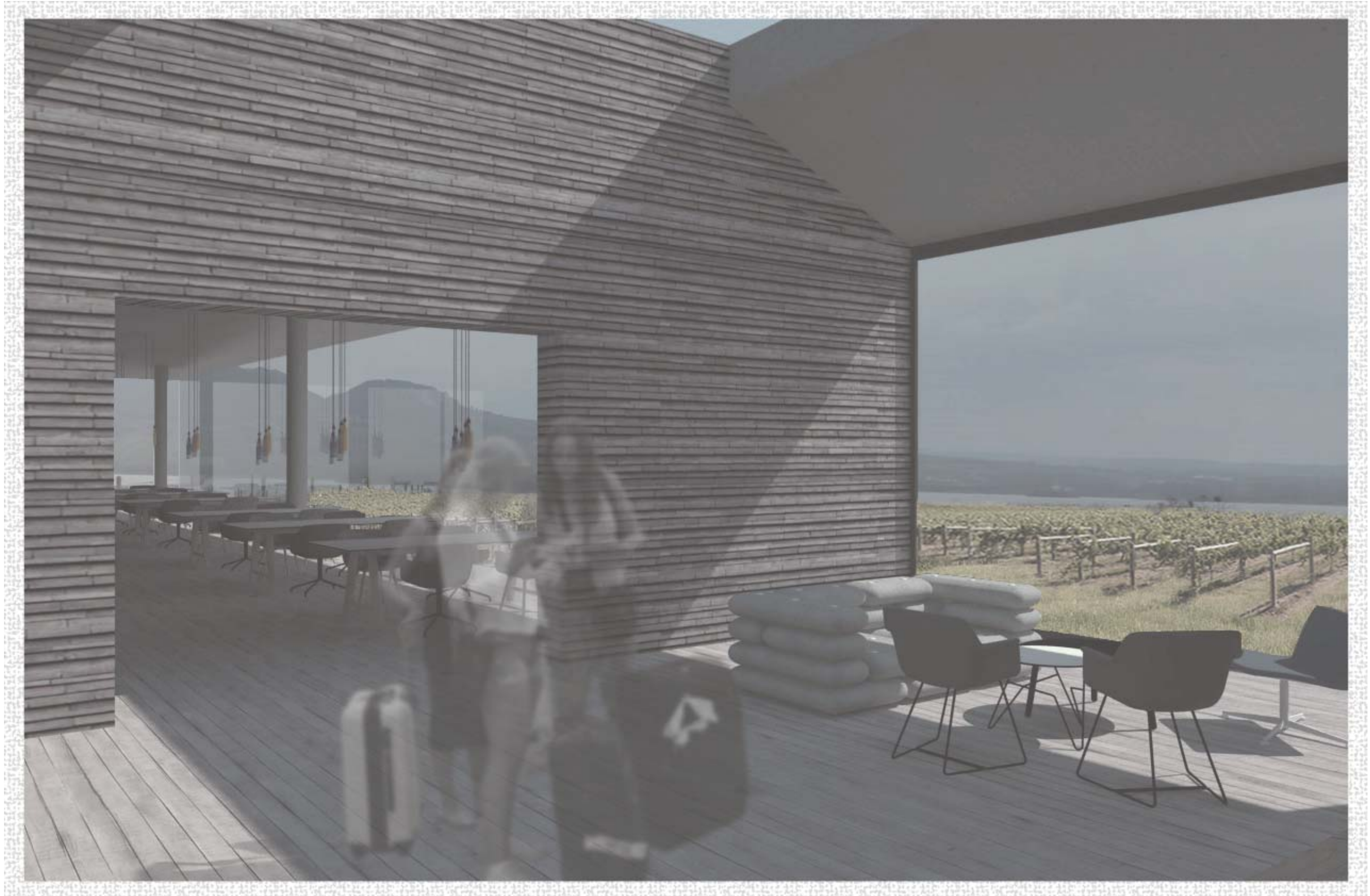

PERSPEKTIVA DVORA

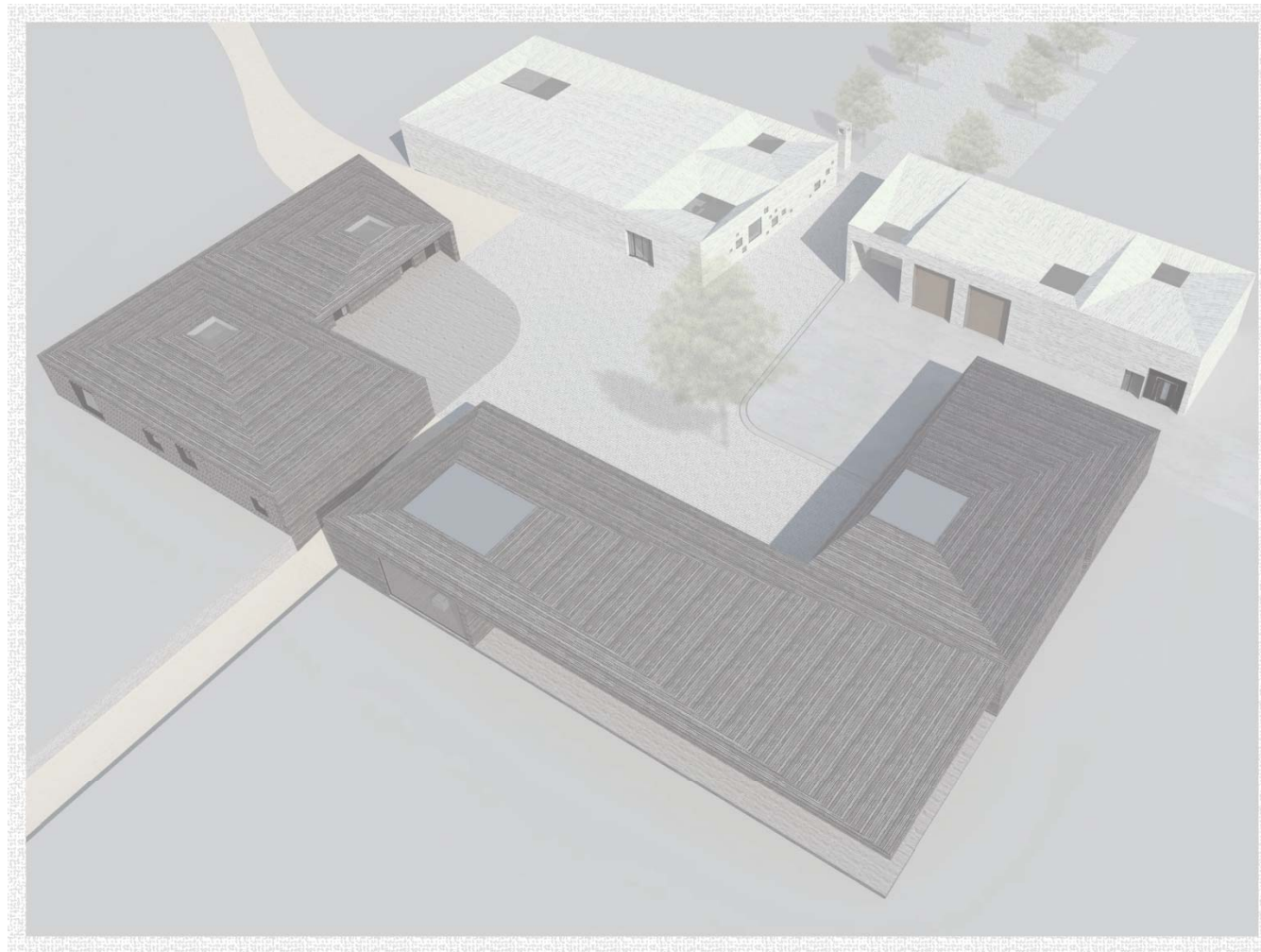

INTERIÉR DEGUSTAČNÍ MÍSTNOSTI

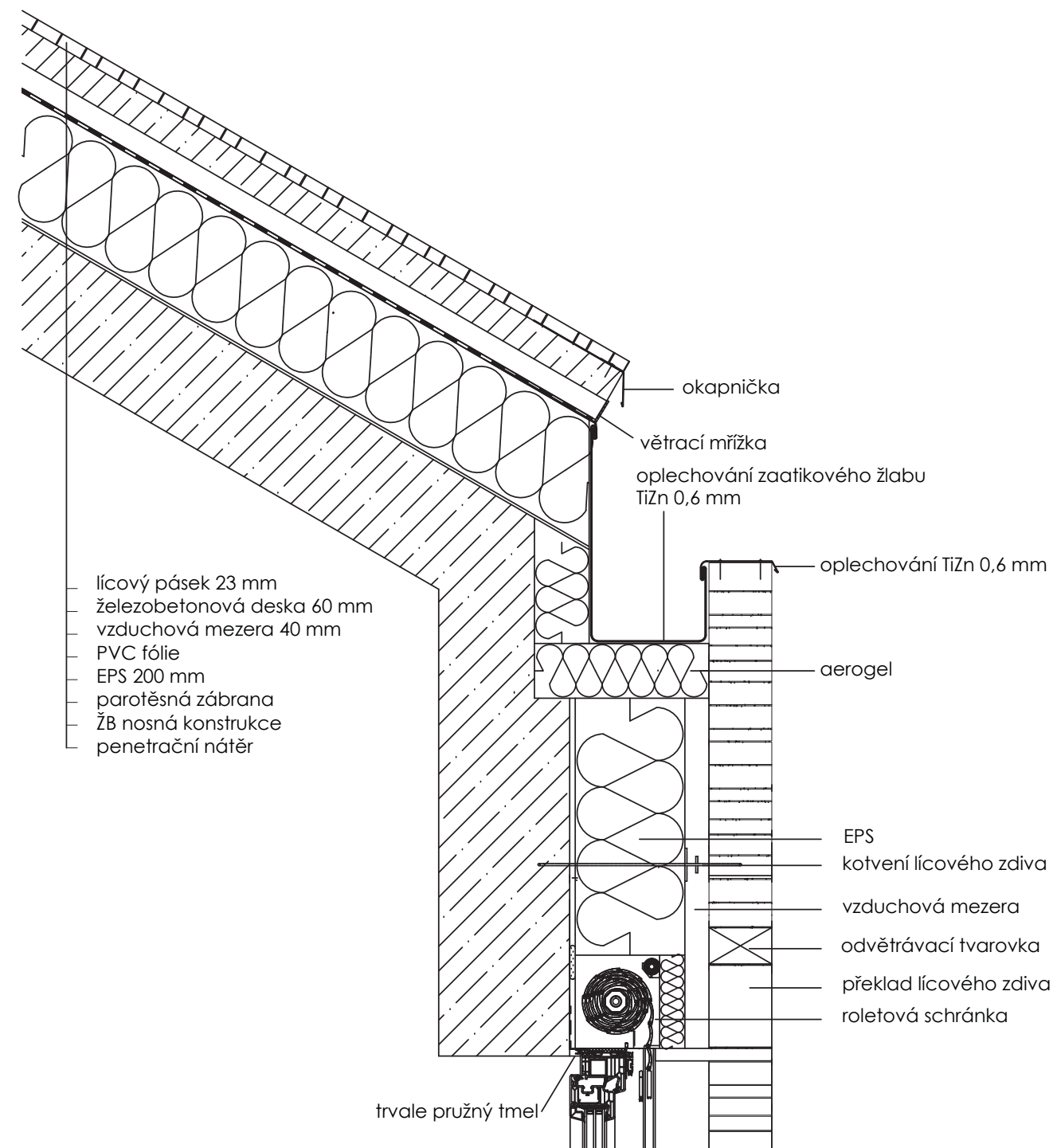
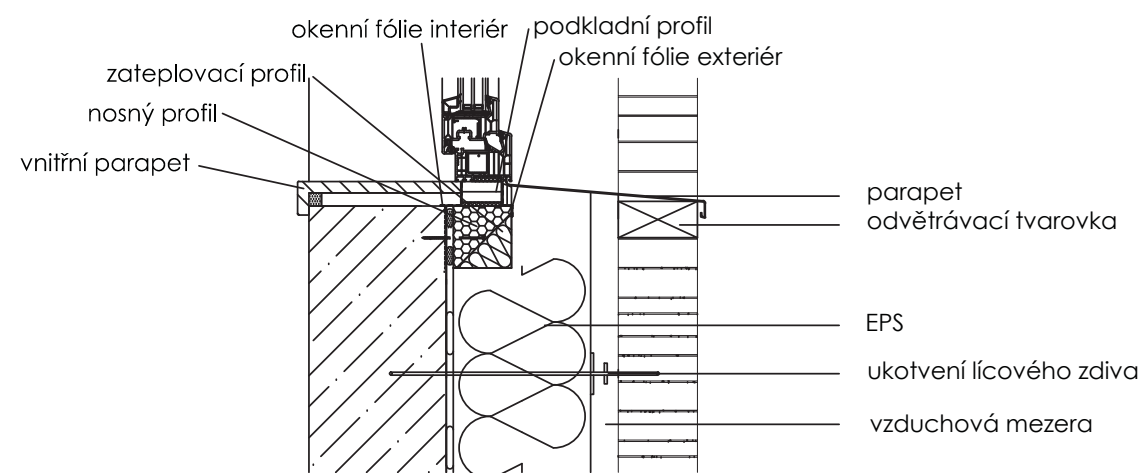

NADHLEDOVÉ PERSPEKTIVY

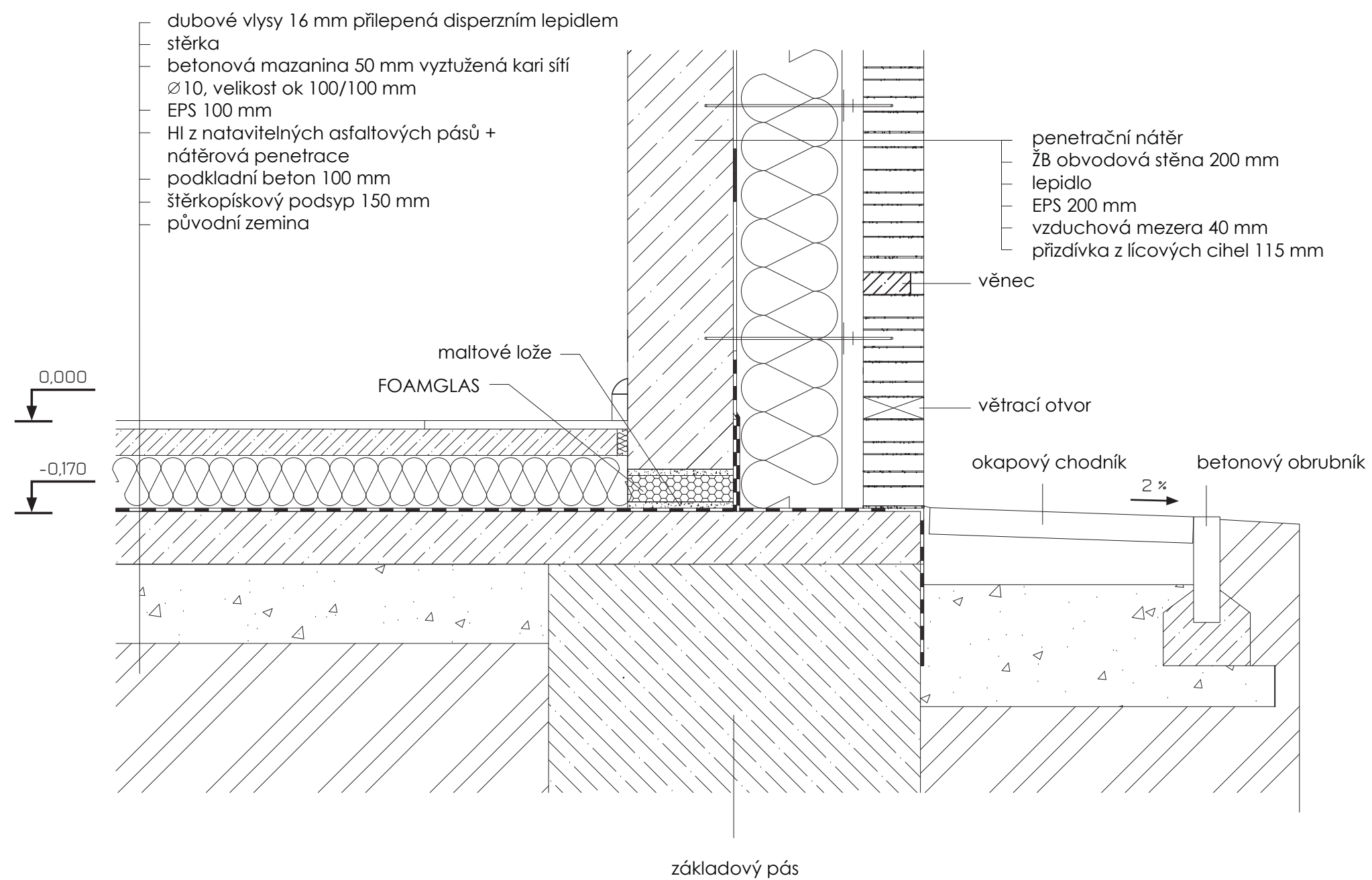

KONSTRUKČNÍ DETAIL

0 100 200 400 mm

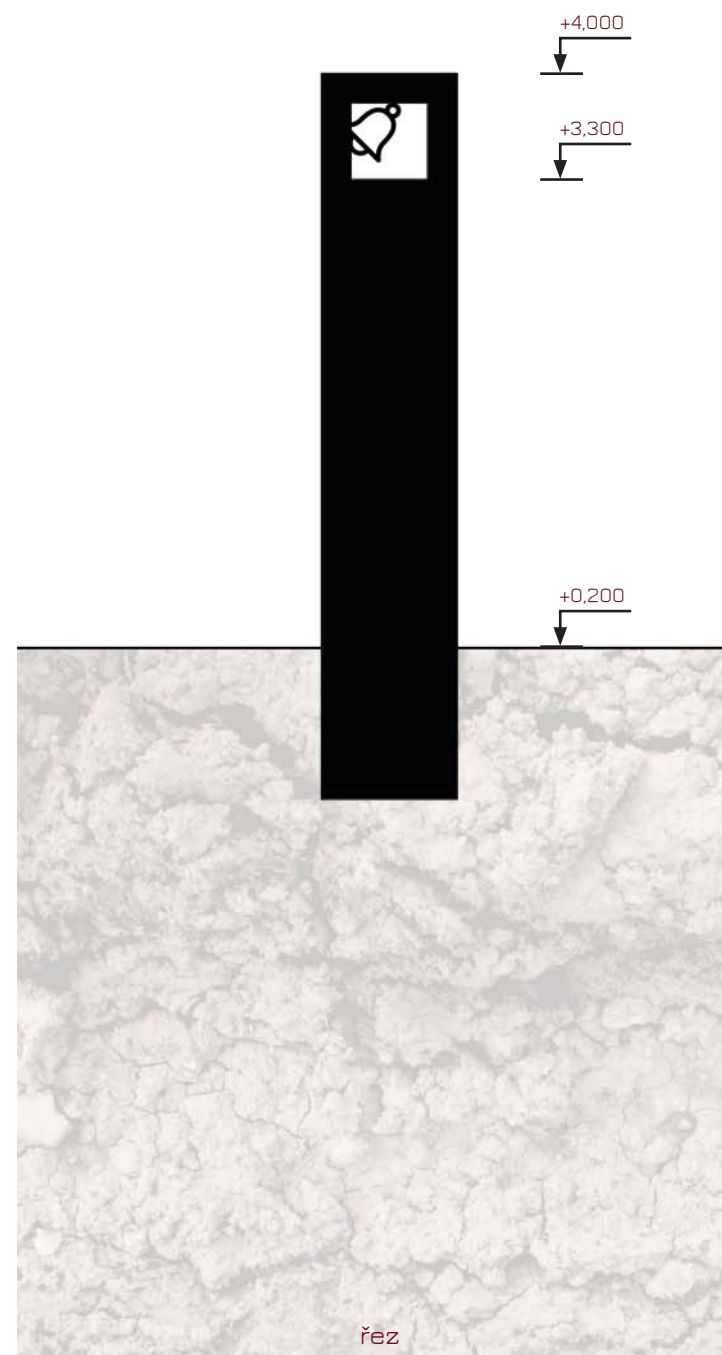
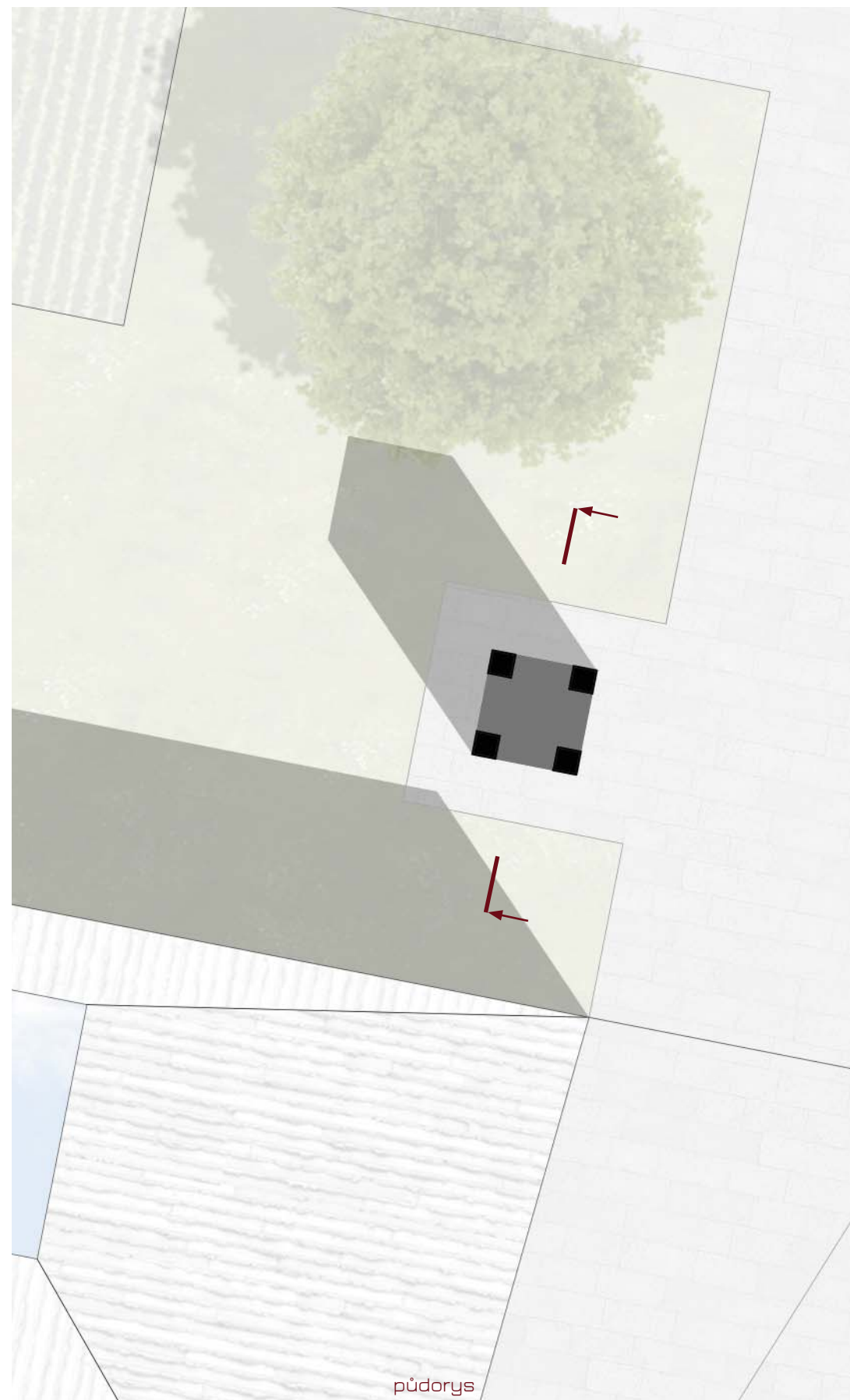
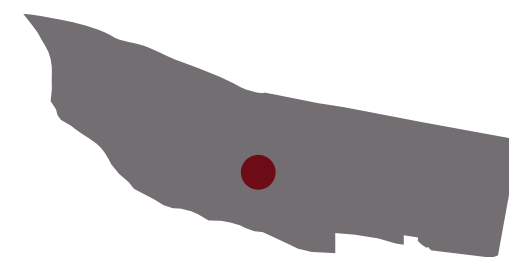
KONSTRUKČNÍ DETAIL

DROBNÉ STAVBY

ZVONIČKA

Zvonička. Je umístěna u severního vstupu do vinařství. Jako tradičně má sloužit k signalizaci při mimořádných událostech a při klekání. Má tvar jednoduchého kvádru, který má shodnou výšku s nejbližším administrativním objektem, Má s ním společný i materiál, kterým je železobeton s betonovou tvárnicí.

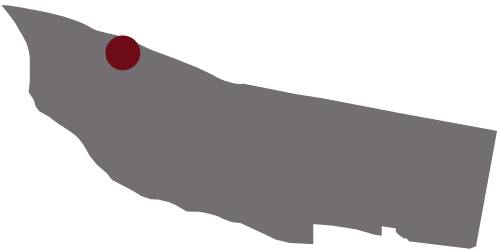

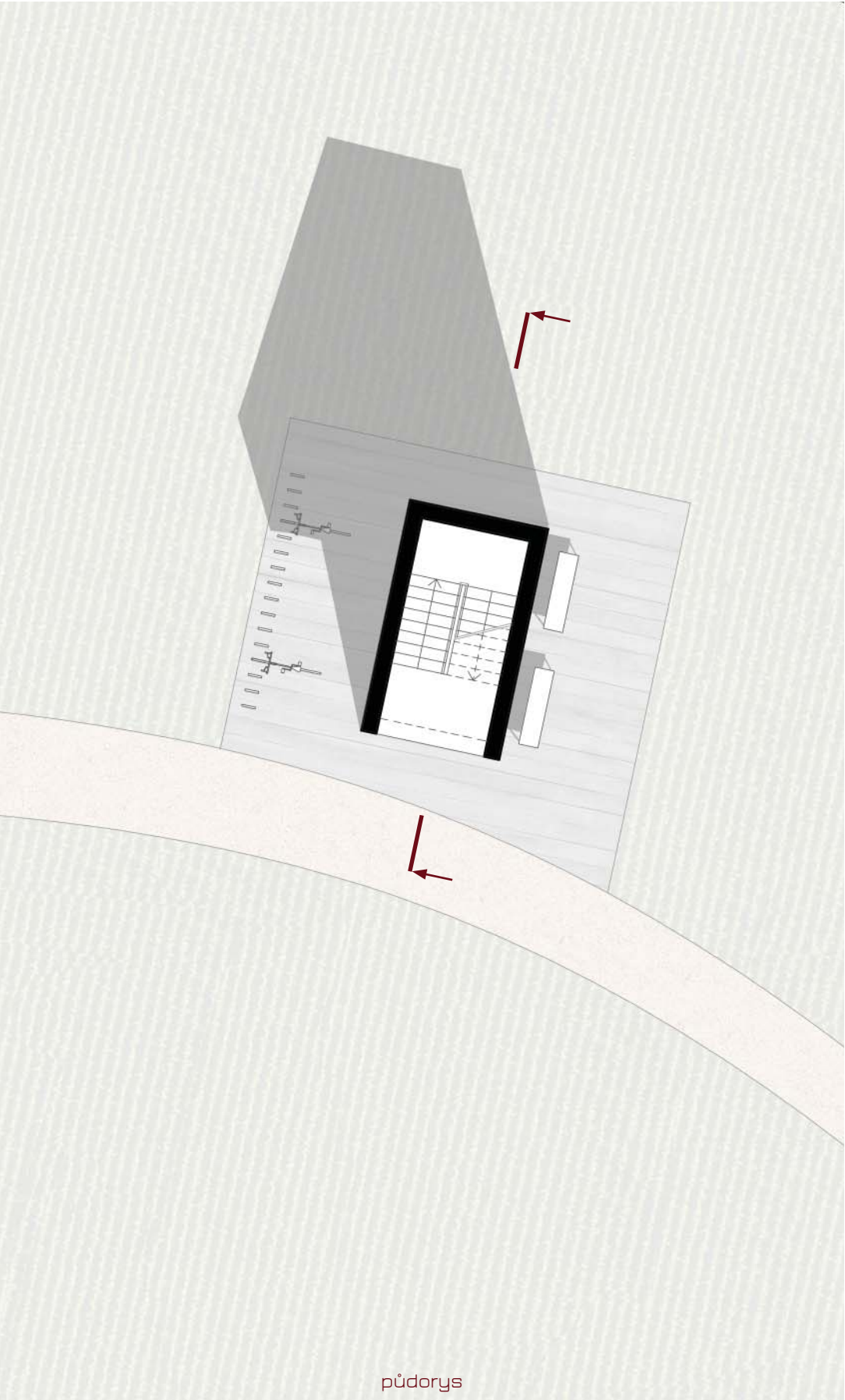

ROZHLEDNA

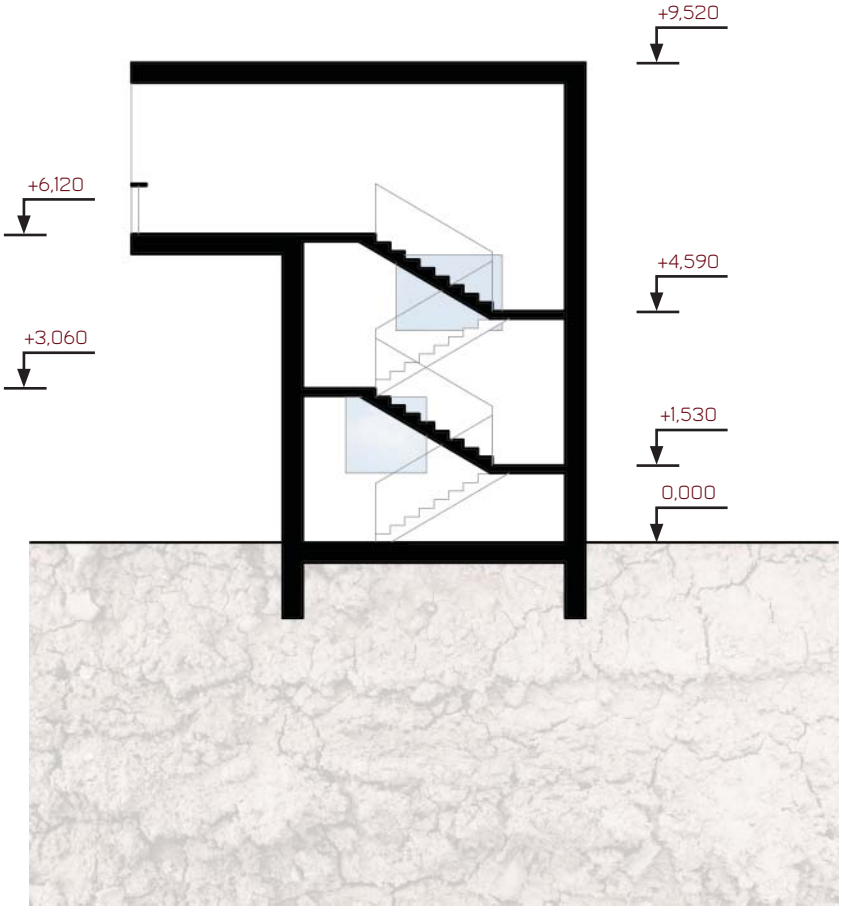

Rozhledna. Je cílem pro cyklisty i pěší turisty. Orientuje se k jižnímu výhledu ve směru řádků vinné révy.

Je umístěna na dřevěné palubě, kde je prostor pro parkování kol i dvě lavičky pro krátký oddych.

půdorys

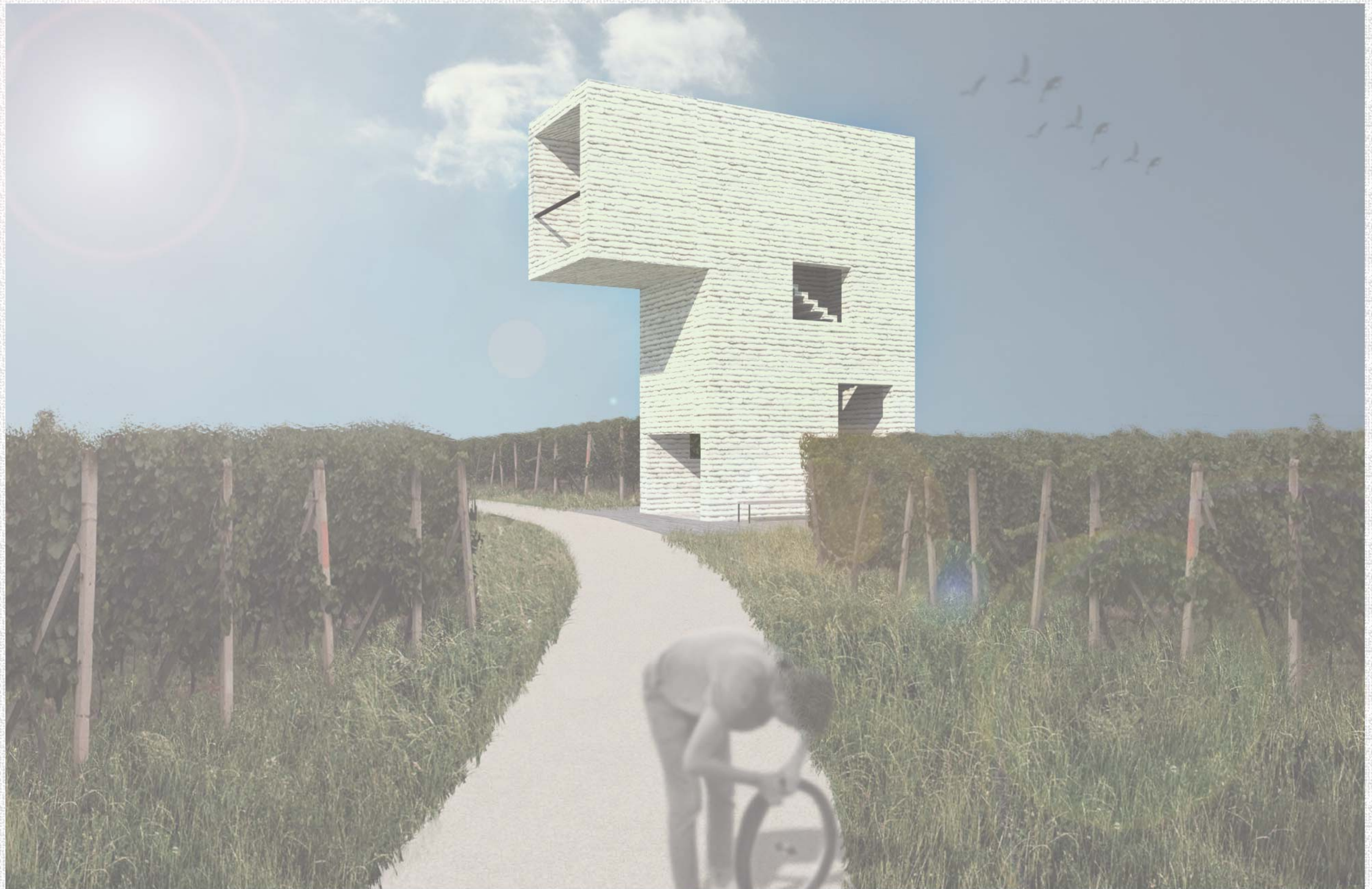

řez

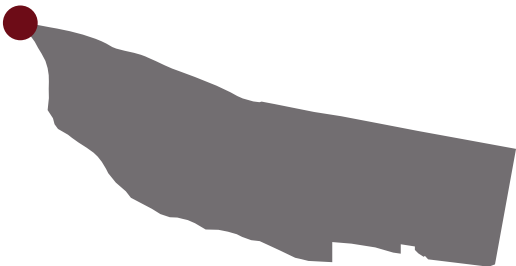

PERSPEKTIVA ROZHLEDNY

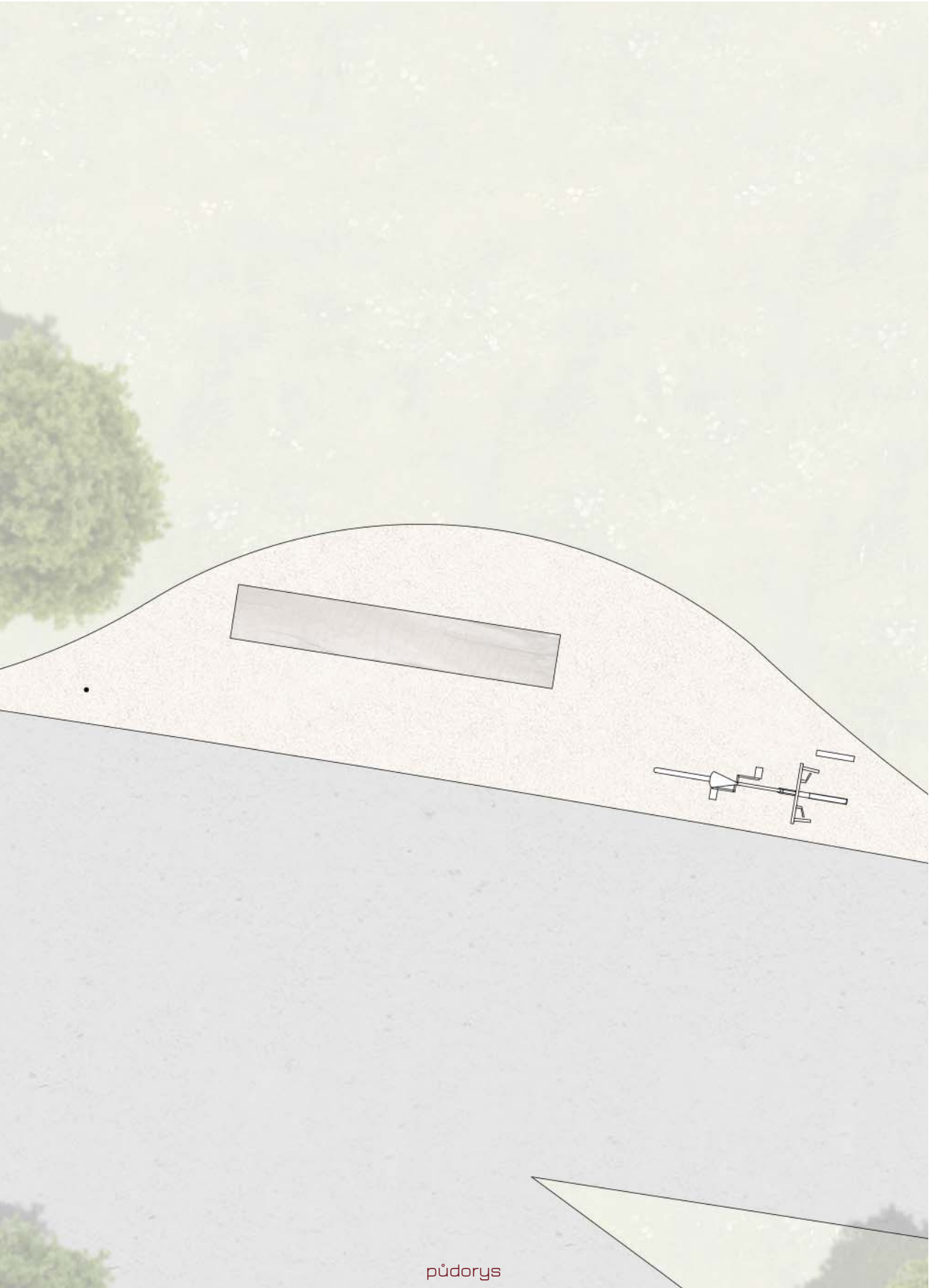
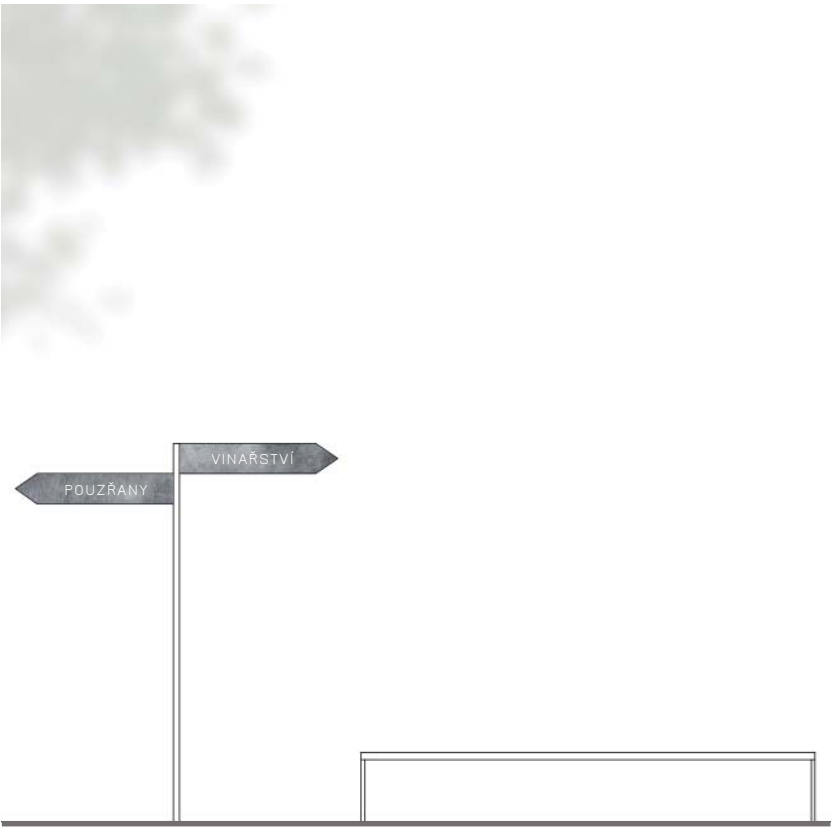

ROZCESTNÍK

Rozcestník. Ukazuje uživateli vinné stezky kudy vede cesta k vinařství. Zároveň nabízí místo k odpočinku spolu s malým parkingem kol.

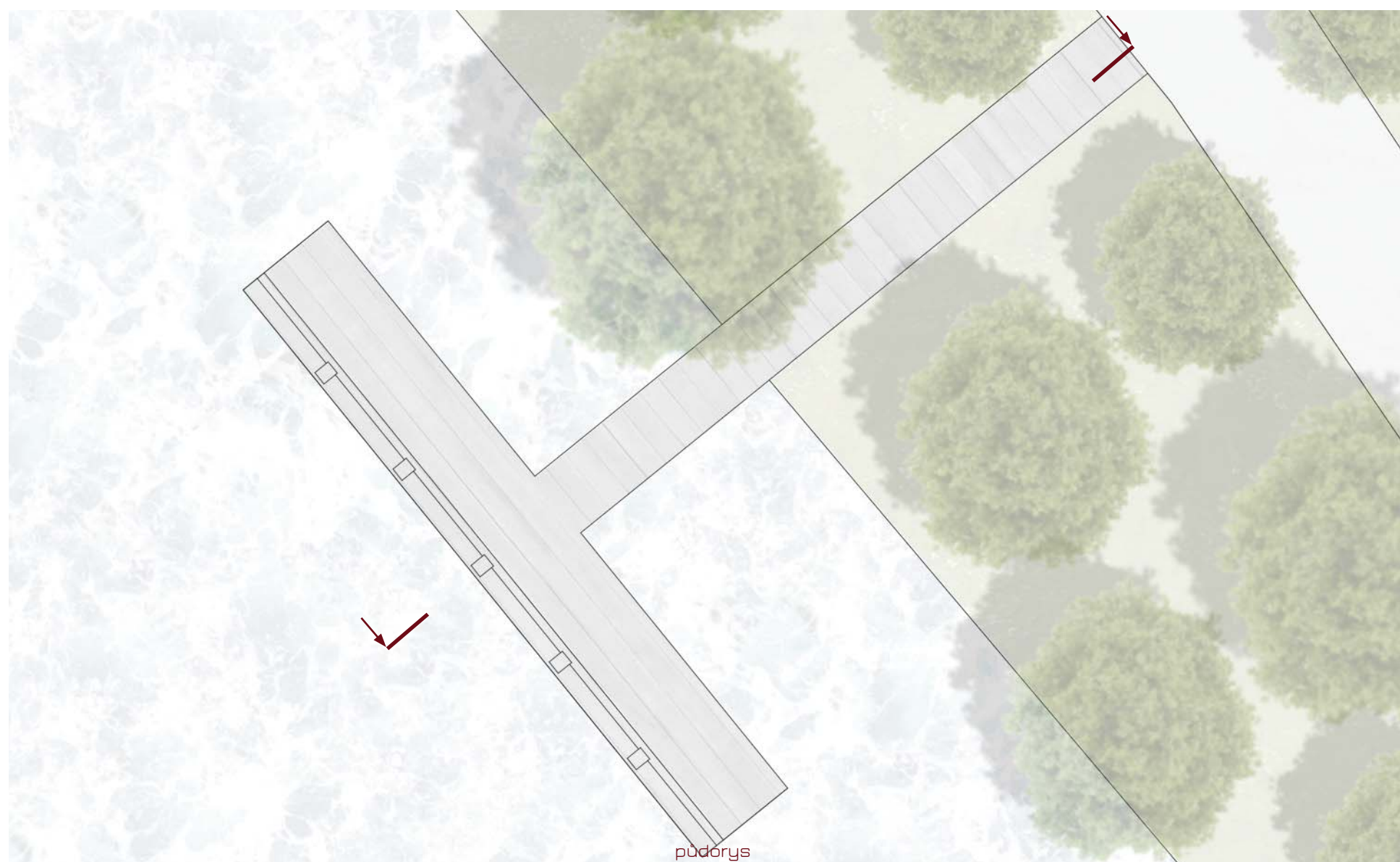
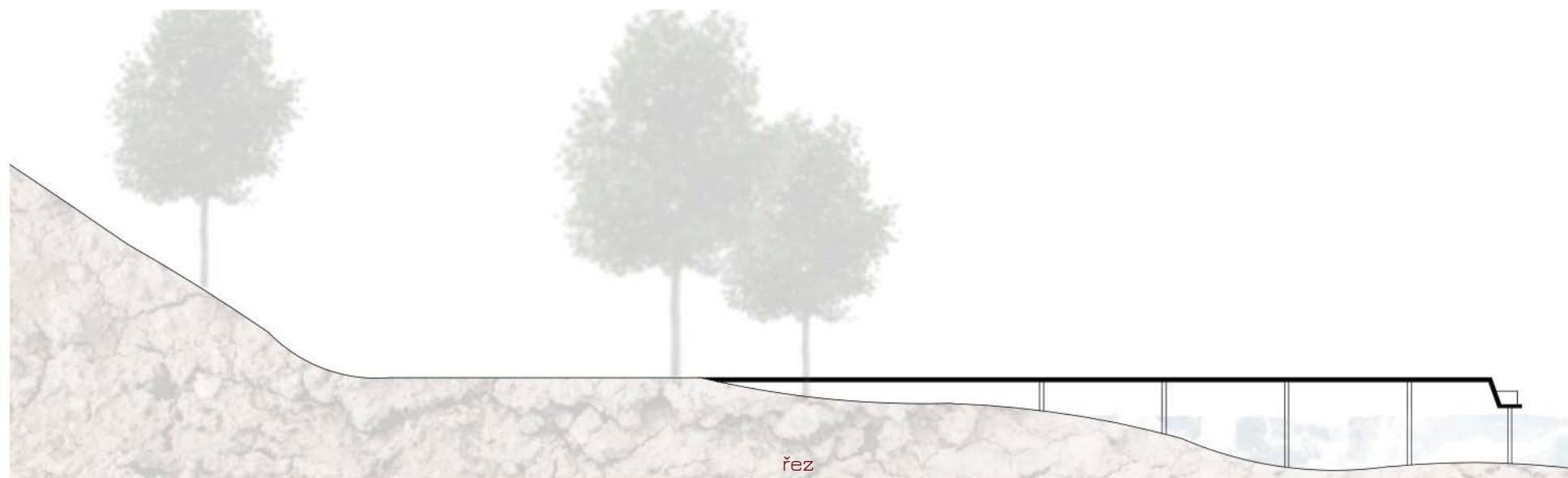

PERSPEKTIVA ROZCESTNÍKU

MOLO

Molo. Je umístěno v blízkosti cyklostezky. Umožňuje vstoupit na vodní hladinu, pozorovat, odpočívat.

Okraj mola nabízí možnost sezení pod úrovní příchodního. Snížená lavice je přístupná po dvou schodech a poskytuje intimitu a možnost zakusit bosýma nohama pocit osvěžení vodní hladinou.

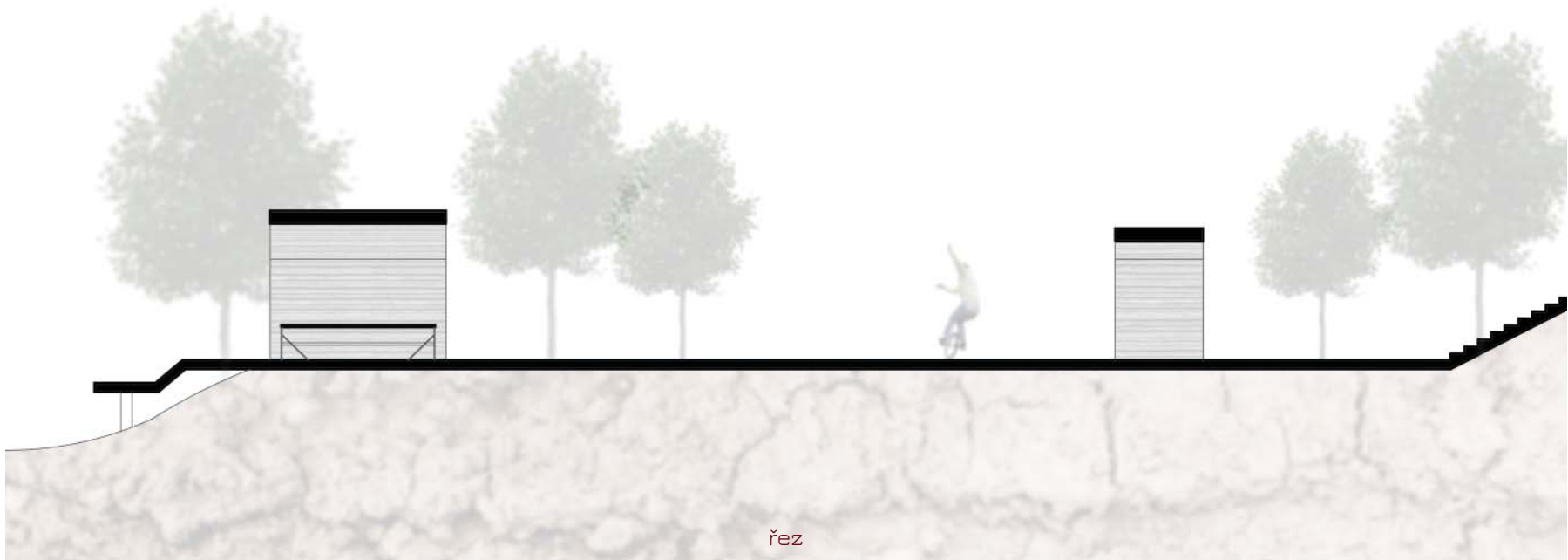
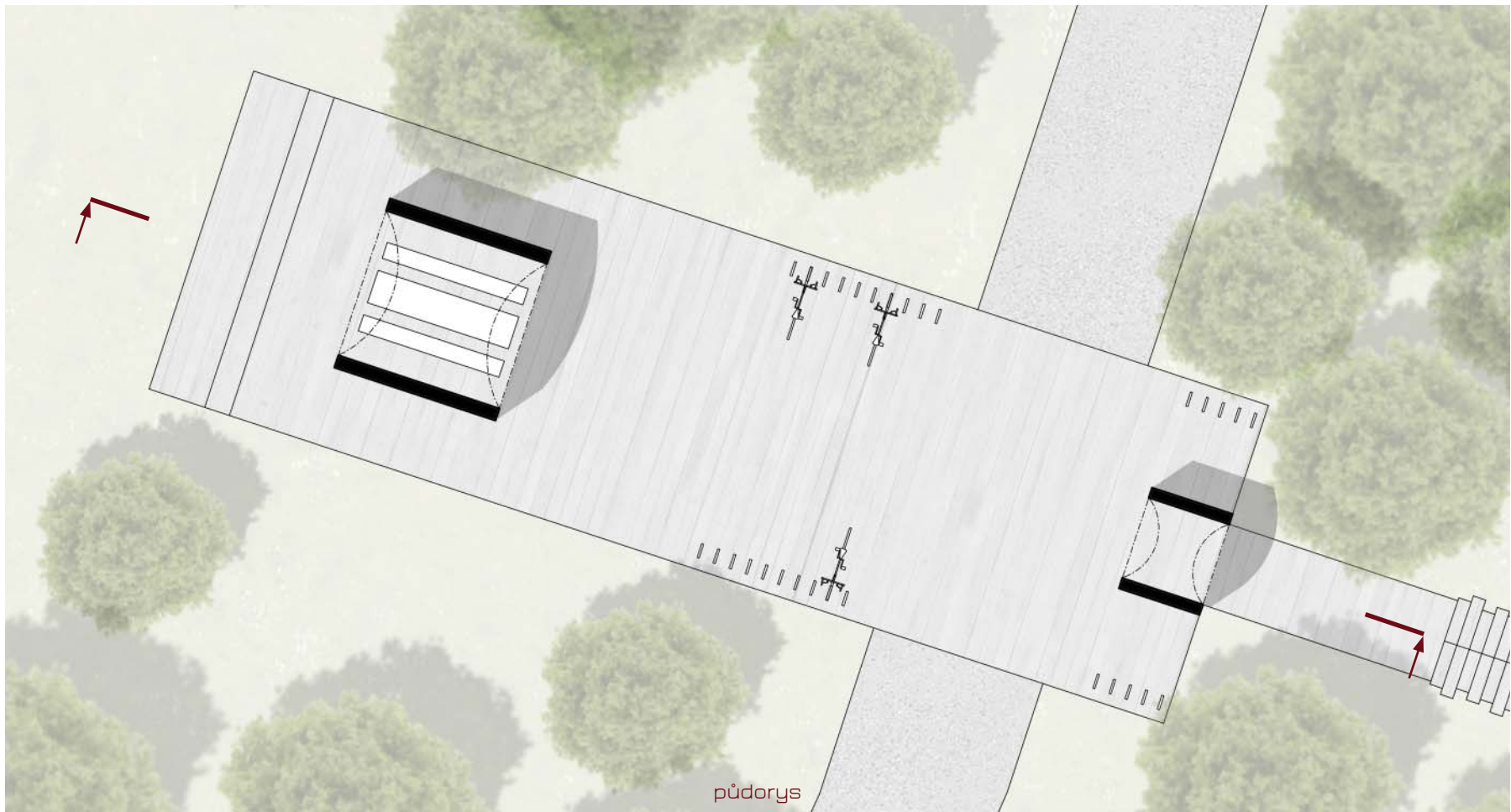

ODPOČÍVADLO / BRÁNA

Odpočívadlo pro cyklisty a vstupní brána do vinařství. Dva malé objekty stejného tvarosloví. První slouží odpočinku, sněžení svačiny, opalování s výhledem na Novomlýnskou nádrž s Pálavskými vrchy v pozadí. Druhá stavba má upoutat cyklistovu pozornost a vyvolat zvědavost, co se nachází na konci cesty plné schodů. Cyklista zde zanechá svůj stroj a vydá se objevovat krajinu. Nejprve se ocitne v ovocném sadu, poté uvidí řádky vinohradu a nakonec se objeví objekt vinařství, kde se může po namáhavé cestě občerstvit.

Obě malé stavby spojuje dřevěná paluba, která tvoří kontrast k asfaltovému povrchu cyklostezky a má sportovce upozornit, že se zde něco odehrává.

PERSPEKTIVA ODPOČÍVADLA

Vesničko má přestavovaná [online]. [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <https://www.stream.cz/uservideo-548628/549679-vesnicko-ma-prestavovana>

LAAN, H. *Architektonický prostor: patnáct naučení o povaze lidského obydlí*. Zlín: Archa, 2012. aArchitektura. ISBN 978-80-87545-13-3.

ŠUŠKA, Milan. *Kysuce, krajina a architektúra: cnosti a neresti*. Vyd. 1. Čadca: Milan Šuška, 2013. ISBN 978-80-971525-8-1.

FROLEC, Václav. *Lidová architektura na Moravě a ve Slezsku*. 1. vyd. Brno: Blok, 1974.

VONDRUŠKOVÁ, Alena a Vlastimil VONDRUŠKA. *Vesnice*. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2014. Průvodce českou historií. ISBN 978-80-7429-362-7.

ŠKABRADA, Jiří. *Lidové stavby: architektura českého venkova*. Vyd. 1. Praha: Argo, 1999. ISBN 80-720-3082-5.

MERTA, Dan (ed.). *Architecture and Wine in Central Europe: Architektur und Wein in Mitteleuropa*. Praha: Galerie Jaroslava Fragnera, 2013. ISBN 978-80-904484-8-3.

BLAŽEK, Bohuslav. *Venkovy: anamnéza, diagnóza, terapie*. 1. vyd. Šlapanice: ERA, 2004. ISBN 80-865-1790-X.

<http://www.daniz.cz/prislovi-a-porekadla/>

VÍTKOVIČOVÁ, Lenka. *Návrh technického vybavení moderního vinařského provozu* [online]. Lednice, 2013 [cit. 2016-03-26].

SIMITCH, Andrea, Val K. WARKE, Iñaqüi CARNICERO, et al. *Jazyk architektury: 26 principů, které by měl každý architekt znát*. Překlad Andrea Poláčková. V Praze: Slovart, 2015. ISBN 978-80-7529-034-2.

¹ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. 1. vyd. Praha: Libri, 2008. ISBN 978-80-7277-041-0.

² Wikipedia. *Věstonická nádrž (přírodní rezervace)* [online]. [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C4%9Bstonick%C3%A1_n%C3%A1dr%C5%BE_%28p%C5%99%C3%ADrodn%C3%AD_rezervace%29

³ Seznam ptačích oblastí. *Ptačí oblasti v České republice* [online]. [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: http://www.nature.cz/natura2000-design3/web_lokality.php?cast=1804&akce=karta&id=1000102288

⁴ FROLEC, Václav. *Lidová architektura na Moravě a ve Slezsku*. 1. vyd. Brno: Blok, 1974.